

REPUBLIKA

Rok II | ŁÓDŹ, PIĄTEK, 17-go GRUDNIA 1926 R.

NUMER POJEDYNCZY 2) GROSZY

348

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: PIOTRKOWSKA 49.
GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6-7 POPOŁUDNIU

WYDANIE PORANNE.

TELEFONY REDAKCJI: 27-24. 36 43. 36-44.
TELEFON ADMINISTRACJI: 22-14

Czwarta rocznica zgonu ś. p. Gabriela Narutowicza pierwszego Prezydenta Polski.

Warszawa, 16 grudnia.

Polska Agencja Telegraficzna.

W czwartą rocznicę zgonu pierwszego Prezydenta Rzplitej ś. p. Gabriela Narutowicza odbyło się w dniu dzisiejszym nabożeństwo żałobne w kościele archikatedralnym ś. Jana. Na nabożeństwie, które odprawił ks. biskup Gall w asystencji licznych duchowieństw obecny był P. Prezydent Rzplitej, najbliższa rodzina ś. p. Narutowicza członkowie rządu z wicepremierem Bartelem na czele, przedstawiciele ciał ustawodawczych dyplomacji, reprezentanci armji z gen. Konarzewskim oraz szefem sztabu generalnego gen. Piskorem, przedstawiciele organizacji społecznych i t. d.

Świątynie wypełniły tłumy publiczności. W czasie nabożeństwa pienia żałobne wykonał chór.

Po nabożeństwie złożono na grobowcu ś. p. Narutowicza szereg wieńców.

Wczorajsza rada ministrów.

Warszawa, 16 grudnia

Polska Agencja Telegraficzna.

Dzisiaj o godzinie 18-ej zebrała się w pałacu Namiestnikowskim rada ministrów i do godziny 12-ej nie ukończyła swego posiedzenia.

Wicepremier Bartel u marszałka Rataja.

Warszawa, 16 grudnia

Dzisiaj w godzinach południowych do gmachu sejmu przybył wicepremier Bartel wraz z ministrem spraw wewnętrznych gen. Składkowskim. Panowie ministrowie zostali przyjęci przez marszałka sejmu Rataja, z którym odbyli półgodzinną konferencję.

P. Scheibler

okradziony w Berlinie.

Berlin, 16 grudnia.

Dzienniki poranne podają, że znany przemysłowiec łódzki Scheibler został okradziony w hotelu. Skradziono z jego kufrów zegarek, złotą papierośnicę, 2.500 zł. i 100 dolarów.

Liga narodów

nie może narazie interweniować przeciw pogromom żydów w Rumuni.

Warsz. kor. „Republiki” (B) telefonuje:

Donosiliśmy o wystaniu przez „Kółko żydowskie” depeszy protestacyjnej pod adresem Ligi narodów przeciw pogromom rumuńskim. W odpowiedzi „Kółko żydowskie” otrzymało depeszę od Sir Erika Colbana, dyrektora sekcji mniejszości w Lidze narodów, stwierdzającą, iż wobec złego zredagowania telegramu nie może on być podstawą dla wszczęcia przez radę Ligi odpowiednich kroków u rządu rumuńskiego.

Wobec tego „Kółko żydowskie” spowoduje wystanie petycji w tej sprawie przez organizacje żydów rumuńskich.

Olbrzymie straty skarbu

na dostawach masek gazowych.

Gen. Zymierski i poseł Popiel na czele fabryki „Protekta”, która oszukała skarb państwa.

Sprawozdawca parlamentarny „Republiki” telefonuje:

Komisja budżetowa sejmu po wysłuchaniu nocy onegdajszego przemówienia marszałka Piłsudskiego pracowała wczoraj nad budżetem ministerstwa spraw wojskowych.

W trakcie fachowej zresztą naogół dyskusji mniej interesującej dla szerszego ogółu, zaszedł szereg incydentów.

I tak posłowie Haruszewicz (Z. L. N.) i dr. Polakiewicz (Stronnictwo chłopskie) przy omawianiu budżetu uzbrojenia zwrócili uwagę na niesłychane straty, jakie poniósł skarb z przyczyny fabryki masek gazowych p. f. „Protekta”.

Fabryka ta założona była przez gen. Zymierskiego i prezesa N. P. R. posła Popiela.

42 proc. masek dostarczonych przez nią okazało się zupełnie niezdatnych do użytku. Zaliczki gotówkowe udzielone przez skarb przepadły bezpowrotnie.

Gen Zymierski siedzi już co prawda w więzieniu w Wilnie od maja, jednak sądy cywilne nic dotąd nie uczyniły dla pociągnięcia do odpowiedzialności posła Popiela, mimo iż w jednym z dzienników warszawskich ukazał się artykuł podpisany imieniem i nazwiskiem naczelnego redaktora tegoż pisma i nazywał posła Popiela złodziejem.

Poseł Popiel na artykuł ten zupełnie nie reagował.

Następnie podczas przemówienia z niego ze swego temperamentu posła ukraińskiego Wasyńczuka jeden z obecnych na sali urzędników Najwyższej iz-

by kontroli państwa. Bohater przerywał mu kilkakrotnie, wtrącając swoje uwagi.

Kiedy szereg posłów i przewodniczący komisji poseł Rymar zareagowali na tego rodzaju bezceremonjalne postępowanie zabrał głos zwierzchnik p. Bohatera radca N. I. K. p. Rogoziński, stwierdzając, iż p. Bohater, cierpi na silny ból zębów, co go rozstraja nerwo, a oprócz tego wiele przeszedł w niewoli bolszewickiej i wobec tego denerwuje go agresywny ton przemówienia posła Wasyńczuka.

Mimo to radca Rogoziński zwrócił się do p. Bohatera z prośbą o opuszczenie sali obrad komisji.

Komisja obradowała do godziny 2-ej w nocy.

Nadużycia w łódzkim fund. bezrobocia

bada obecnie minister pracy dr. Jurkiewicz.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Naskutek listu ministra pracy dr. Jurkiewicza poseł Langier, który poruszył na sejmowej komisji ochrony pracy sprawę nadużyć w łódzkim funduszu bezrobocia wysłał pod adresem ministra pracy wszystkie posiadane przez siebie dokumenty oraz obszerny memoriał pisemny.

W tej chwili minister Jurkiewicz zajęty jest porównywaniem sprawozdania przedłożonego mu przez łódzką ko-

misję śledczą z danymi posła Langiera. Jeżeli zajdzie potrzeba, to wysłana będzie jeszcze do Łodzi komisja ministerstwa.

Jednocześnie dowiadujemy się, że posłowie łódzcy Harasz, Michalak i Waszkiewicz na własną rękę zebrali cały szereg szczegółów o działalności łódzkiego funduszu bezrobocia i przy sprawozdaniu ministra Jurkiewicza na komisji ochrony pracy w tej sprawie przedstawiają mu je do wiadomości.

10 proc. dodatek do podatków pobierany będzie również od wszystkich zaległych opłat skarbowych.

Warszawski kor. „Republiki” telefonuje:

We wczorajszym numerze dziennika Ustaw ukazał się dekret prezydenta Rzeczypospolitej nakazujący urzędom skarbowym pobieranie 10 proc. dodatku na wyzyci tego do wszystkich podatków bezpośrednich, pośrednich i opłat stemplowych od 1 stycznia 1927 do 31 grudnia 1927 r.

Od doliczania tego dodatku wyłączone jest: podatek dochodowy od pen-

sji, podatek majątkowy, podatek od lokali i placów niezabudowanych, danina lasowa oraz opłaty celne.

Wszystkie zaległe podatki nie uiszczzone do kas państwowych do 31 grudnia 1926 r. będą powiększone o ten 10 proc. dodatek. W tym samym dzienniku Ustaw znajduje dekret o utworzeniu rady finansowej przy ministrze skarbu.

Tekst dekretu jest identyczny, z tym jaki podawaliśmy już 2 tygodnie temu.

Poseł Patek jedzie do Moskwy

celem zawarcia paktu o nieagresji z Sowietami.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Donosiliśmy już, że nowy poseł polski w Moskwie, p. Patek wyjeżdża na swoje stanowisko z dalekoidącymi pełnomocnictwami w sprawie rozpoczęcia rokowań o traktat handlowy polsko-ro-

syjski oraz o traktat o wzajemnej nieagresji.

W tej sprawie p. Patek dziś przyjęty będzie przez marszałka Piłsudskiego i przez ministra spraw zagranicznych p. Zaleskiego.

Konflikt honorowy pułk. Osmólskiego z posem Seydą.

W Jednym z numerów Kurjera Poznańskiego ukazało się sprawozdanie z zebrania „Strzelca”, w którym użyto kilku zwrotów, obrażających zasłużonego działacza na polu wychowania fizycznego, komendanta Wojsk. centr. szkoły gimn. i sportów w Poznaniu, pułk. dr. Osmólskiego.

Artykuł był niepodpisany. Pułk. Osmólski niezwłocznie po ukazaniu się uwilaszczającej mu publikacji, zażądał w drodze honorowej satysfakcji od redaktora Kurjera Poznańskiego, po sta Seydą.

„Wyjaśnienie” ogłoszone nazajutrz w temże piśmie pułk. Osmólski uznał za niewystarczające i konflikt zlikwidował dopiero wtedy, gdy pos. Seyda wyraził ubolewanie, iż wskutek mylnej informacji, zamieszczono słowa, godzące w cześć oficerską pułk. Osmólskiego.

Gilotyna w Sowietach.

Ryga, 16 grudnia.

Rada komisarzy ludowych zastanawiała się na ostatnim swym posiedzeniu nad zagadnieniem kary śmierci w państwie sowieckim. Uznano, że należy zaniechać praktykowanych dotychczas egzekucji w postaci rozstrzeliwania skazańców i wprowadzić w Rosji sowieckiej gilotynę.

W razie urzeczywistnienia tego projektu narazie sprowadzone będą do Rosji dwie gilotyny, z których jedna znajdować się będzie w Moskwie, druga zaś w Charkowie.

Anglja płaci

długi wojenne Ameryce.

Londyn, 16 grudnia.

(ATE) Wczoraj rząd angielski wpłacił na rzecz skarbu Stanów Zjednoczonych 72 miliony 950 tysięcy dolarów, tytułem raty półrocznej na rachunek długów wojennych. Całość długów, jakie ma Anglja wpłacić Stanom Zjednoczonym zgodnie z układem angielsko-amerykańskim, wynosi obecnie 642 miliony 830 tysięcy dolarów.

Przesilenie rządowe w Niemczech?

Socjaliści postawią wniosek o wyrażenie votum nieufności gabinetowi Marksa.

Berlin, 16 grudnia.

Agencja Telegraficzna „Express”.

Obrady plenarne Reichstagu rozpoczęły się o godzinie 2-iej popołudniu. Gabinet zjawił się w komplecie.

Przyjęto w 2 i 3 czytaniu projekt ustawy o droczenie terminu ważności umów, zawartych z domami byłych panujących, do 30 czerwca 1927 r. poczem przystąpiono do 3-go czytania budżetu dodatkowego.

W związku z tem, na porządku dziennym znajduje się wniosek komunistów o wyrażenie votum nieufności ministrowi Reichswchry Gesslerowi oraz całemu rządowi dra Marxa.

Wśród niebywałego napięcia na całej sali kanclerz Marx składa następujące oświadczenie:

Ządaniu socjalistów, aby rząd podjął inicjatywę stworzenia szerszej i trwalszej platformy parlamentarnej w formie koalicji stało się zadość, przyczem rząd kierował się głównie względami na niewyjaśnioną wówczas jeszcze sytuację w Genewie. Stanowisko rządu spotkało się z uznaniem frakcji koalicyjnej. Na tej podstawie podjęto rokowania koalicji z socjalistami. Ultimatum socjalistów do magające się ustąpienia obecnego rządu jeszcze przed podjęciem rokowań o utworzenie wielkiej koalicji, musiało zostać odrzucone, gdyż zastosowanie się do niego doprowadziłoby do podkopania

nia autorytetu rządu zarówno na wewnątrz jak i na zewnątrz państwa, uniemożliwiając zarazem rozwiązanie przesilenia w drodze normalnej.

Tej odpowiedzialności za losy Rzeszy rząd nie mógł na siebie przyjąć i po zostawia ją partjom Reichstagu, które głosować będą za jego obaleniem.

W dyskusji nad oświadczeniem kanclerza jako pierwszy, imieniem frakcji socjalistycznej, przemawiał poseł Scheidemann.

Berlin, 16 grudnia.

Dzisiaj o godzinie 1-iej w południe odbyło się ostatnie spotkanie między kanclerzem a przywódcami socjalistów. Socjaliści oświadczyli gotowość przedłużenia rządowi terminu ultimatum pod tym warunkiem, że rząd na dzisiejszym posiedzeniu Reichstagu złoży oficjalną deklarację, że ustąpi, jeżeli podjęta przez rząd inicjatywa w kierunku utworzenia wielkiej koalicji nie doprowadzi przed pierwszą połową roku przyszłego do pożądanego wyniku.

Gabinet odrzucił propozycję wobec czego frakcja socjalistyczna powzięła uchwałę, aby na dzisiejszych obradach Reichstagu nad budżetem dodatkowym postawić wniosek o wyrażenie rządowi votum nieufności.

Przemówienie Scheidemanna.

Berlin, 16 grudnia.

ATE. Podczas dzisiejszej dyskusji budżetowej, wygłosił między innymi wielkie przemówienie przedstawiciel partii socjalistycznej Scheideman. Przemówienie jego było jednym wielkim atakiem na ministra Reichswchry Gesslera. Scheideman zwracając się do prawicy powiedział: Moi panowie i panie, nie sądzicie, jakoby to było dla was tajemnicą. Wszystkie kraje wiedzą co się dzieje w Niemczech, lecz kraj niemiecki jest najmniej poinformowany o sprawach Reichswchry. W tym miejscu Scheideman przytoczył cały szereg wiadomości o tajnych organizacjach Reichswchry, z których największa została utworzona dla nawiązania rokowań z Rosją sowiecką

Oskarżenia pod adresem Hindenburga.

Berlin, 16 grudnia.

ATE. Południowo niemiecki tygodnik „Menschheit” zamieszcza w numerze z dnia 10 grudnia r. b. sensacyjny artykuł, w którym omawia obecnego prezydenta Hindenburga w walce o załębienie Rurii. Według rewelacji tego dziennika pod koniec 1922 roku Hindenburg przewodniczył miał na zebraniu, które obradowało nad wywołaniem zbrojnego konfliktu we wschodnich Niemczech oraz zorganizowaniem armii obojętnej pod dowództwem generała Watersa.

Cook zachorował

w czasie swej wizyty w Rosji.

Moskwa, 16 grudnia.

ATE. Sekretarz generalny federacji górniczych Cook który wyjechał do Moskwy na międzynarodowy kongres związków zawodowych i bawił tam od jakiegoś czasu poważnie zachorował. Cook został przewieziony do szpitala, gdzie znajduje się pod opieką dwóch wybitnych specjalistów.

Kartel naftowy

nie został jeszcze utworzony.

Warsz. kor. „Republiki” telefonuje:

Wiadomość, jakoby kartel naftowy został rozbity, jest przedwczesna: rokowania trwają, a dyrekcja Zjednoczenia gospodarczego rafinerji olejów mineralnych zapowiedziała swój powrót do Warszawy na piątek.

Obrady senatu.

Petycja o zwolnienie gen. Rozwadowskiego z więzienia przesłana zostanie rządowi.

Warszawa, 16 grudnia.

Polska Agencja Telegraficzna.

Komisja spraw zagranicznych i wojсковych senatu pod przewodnictwem sen. Kiniorskiego zajmowała się w dniu dzisiejszym rozpatrywaniem petycji zje dnoczenia polskich chrześcijańskich towarzystw we Lwowie w sprawie zwolnienia gen. Rozwadowskiego. Przewodniczący sen. Kiniorski zakomunikował, że w myśl opinii, wyrażonej przez komisję regulaminową, komisje takie mogą być uznane za uprawnione do rozpatrzenia odrzucenia, uznana za załatwioną przez inną uchwałą, wreszcie do przekazania rządowi do uwzględnienia do rozpatrzenia lub też jako materiał.

Pan marszałek Trąpczyński stwierdził, że wszystkie petycje nadsyłane do

senatu adresowane są do marszałka senatu, tak, jak petycje do rząd, adresowane są na ręce prezesa rady ministrów, wobec czego pan marszałek stoi na stanowisku, że petycja w sprawie gen. Rozwadowskiego winna być traktowana podobnie, jak każda inna petycja.

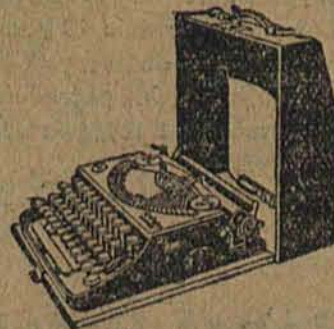
Pan marszałek wyraził przekonanie, że zarówno ze względu na uspokojenie społeczeństwa, jak i w interesie rządu leży wyjaśnienie tej sprawy, wobec czego pan marszałek wnosi, aby przekazać petycję rządowi do uwzględnienia.

Po krótkiej dyskusji komisja uchwałała jednomyślnie wniosek p. marszałka Trąpczyńskiego.

Referentem na plenum został wybrany sen. Kiniorski.

Liczyć się z opinią ogółu

Jeśli z biura handlowego otrzymasz list pisany ręcznie, nie na maszynie — to pomyślisz sobie, że jest to firma zacofana nie rozwijająca się bo nie stać ją na dobrą maszynę. W wieku postępu i kultury „Mały Remington” niezbędny jest dla każdego kupca, adwokata, inżyniera, doktora, literata, profesora, budowniczego i t. p.

„Mały Remington” to idealna maszyna dla domu, do biura i w podróży.

Najrozkoszniejsza para aktorów filmowych

MIA MARA

Harry Liedtke

przyjeżdżają do Łodzi, by nas porwać swym temperamentem i szumiącą wesołością w słonecznym filmie

„Ulubienica Wiednia”

(Kad piękny, modry i Dana'em).

Ani krew, ani łzy, ani śmierć nie powstrzymały go
„NEDZNICY”
wkrótce w „REDUCIE”.

Prosimy żądać bezpłatnych demonstracji.

Tow. Przem.-Handl. **Block-Brun Sp. Akc.**

Oddział w Łodzi.

Piotrkowska 175
Tel. 1-04.

Od Nowego Roku
Piotrkowska 125.

Bez frazesów i demagogii.

Można się nie zgadzać z ideologią p. R. Dmowskiego, można zwalczać metody i działalność nar. dem., można krytykować organizację O. W. P. w jej osnowach ideowych i opartej na nich polityce praktycznej, ale nie można nie przyznać dużej energii organizacyjnej, z jaką się wzięto do ratowania rozbitej N. D.

Czas wyborów się zbliża. Wypadki najowe wzruszyły sumienie polityczne jednego obywatela i przyczyniły się do krystalizacji poglądów na sprawy państwowe, a moment wyborów zmusi każdego, kto się poczuwa do obowiązku spełniania poważnego obowiązku państwowego, do opowiedzenia się za tą czy inną ideologią polityczną.

Agitacja wyborcza przeważa wole niezdeterminowanych, a tych będzie niestety, najwięcej.

Najlepsza ideologia polityczna dla wcielenia jej w życie musi posiadać sprężystą organizację i siłę materialną — świadomych współwyznawców, a w warunkach, gdzie wszystko sprowadza się w momencie krytycznym do ilości głosów — umieć te głosy pozyskać.

Droga ku temu prowadzi przez uświadomienie jaknajszerszego ogółu, co do dążeń i środków, jakimi się zamierza osiągnąć określony cel.

Chwila obecna w porównaniu z ubiegłym czasem niepodległości państwowej, odznacza się, na skutek wypadków najowych, wyjściem z zubożenia politycznego szerszych mas, i jest wskazana, jako moment, do podjęcia pracy w kierunku uświadomienia, co do wyboru linii politycznej, po jakiej winna pójść nasza państwowość.

Obowiązek powyższy leży przede wszystkim na tych wszystkich, czyja ideologia polityczna jest w obecnym momencie u władzy.

Jeżeli chodzi o stwierdzenie faktu, czyja myśl polityczna, z pośród walczących na terenie sejmowym, utrzymała się u władzy, a ściślej mówiąc, która z partii politycznych nie stanęła w kolizji z wypadkami majowymi zarówno ze względu na program polityczny jak i przedstawicieli tego programu — to okazuje się, że najmniej wpływową, najmniejszą ilościowo — „partja“ pracy.

Z niej wyszedł pierwszy premier pomajowych rządów i jego osoba jest najważniejszym czynnikiem dzisiejszego rządu. „Partja“ pracy, stanowiąca jakby centrum ideowe pomiędzy prawicą i lewicą i mogąca mieć wielu zwolenników uważa za stosowne milczeć dyskretnie i nie podawać szerszemu ogółowi nawet faktu swojego istnienia??

Nie propaguje bynajmniej hasel demagogicznych, obletnic nieziszczalnych, bo ta, niestety, powszechnie używana metoda, wcześniej czy później musi się niemiłosiernie, ale uważam za konieczne rozpoczęcie pracy nad uświadomieniem politycznym drogą odczytów, wydawnictw, broszur i dyskusji politycznych.

W niepodległej Polsce powstało mnóstwo wydawnictw, rynek prasowy zasypany jest literaturą o najrozmaitszej treści, natomiast literatura polityczna, poza wydawnictwami o charakterze encyklopedycznym i ulotnych broszur, dotyczących pewnych epizodów, nie istnieje. Nikt dotąd nie pomyślał o wydaniu biblioteki politycznej, popularizującej wiedzę polityczną.

Praca w tym kierunku winna być systematyczna na wzór np. wydawnictw popularnych o treści przyrodniczej. Należy ułatwić samouctwo polityczne, dać materiał do dyskusji politycznych, ma-

terjał choćby podstawowy, bo jeszcze dziś można spotkać półinteligenta, ułożonego ustroj republikański z socjalistycznym, masonerją i t. p., a monarchję z katolicyzmem.

W zaraniu życia naszej niepodległości Polskę nawiedziły dwie klęski: o-

kradanie skarbu pod pozorem pracy państwowej i nieświadomienie polityczne.

Pierwszy objaw dni majowe w dużej mierze przerwały, drugi egzystuje w całej pełni, i z takiego stanu skorzystają żywiły wrogie dzisiejszemu rządowi.

„Partja“ pracy i bliskie jej koła polity-

czne, grupujące się dokoła wydawnictw o kierunku radykalnym winny zająć się tą sprawą, jako bardzo pilną, póki trwa jeszcze wciąż pomajowa chwila, póki proces myślowy znajduje materiał w wypadkach majowych.

F. H.

Szydło w niemieckim worku.

Rewelacje niezależnej prasy o gwałtownych zbrojeniach naszych sąsiadów.

Berlin, w grudniu Trudna jest gra, którą prowadzi musi Stresemann: kategorycznym zapewnieniem jego o pokojowości Niemiec zadaje formalny kłam, i to niejednokrotnie, Berlin.

Pod wymownym tytułem „Deutschlands Militerpolitik seit 1918“ opisują trzej szczerzy pacyfiści, zajmujący wybitne stanowisko w publicystyce, Karol Mertens, Otto Lehman - Russbuehl oraz Konrad Widerholdt, zakulisową działalność wojskowych organizacji junkierskich.

Praca ich nie ukazała się dotychczas w handlu księgarskim, otrzymali ją natomiast już wszyscy członkowie rządu, deputowani i prasowi sprawozdawcy polityczni — „...die Bombe hat geplatzt“.

Sumiennie zebrany materiał rzeczowy wykazuje w sposób absolutnie niezbity, że liczne zarzuty systematycznego zbrojenia się konspiracyjnego Niemiec były najzupełniej uzasadnione. Jest to dalszy ciąg doniosłej kampanii przeciw imperjalistycznemu militaryz-

mu pruskiemu, prowadzonej z godną uznania odwagą cywilną przez profesora F. W. Foerstera na łamach „Die Weltbuehne“ oraz przez profesora Quidde, prezesa towarzystwa przyjaciół pokoju.

Niezależnie bowiem od socjalistów, z awanturczymi projektami wojennymi, snutymi przez pewne sfery nad Sprewą, walczy również i poważny oddział inteligencji niemieckiej, dążący do normalnego współżycia z sąsiadami.

Poszczególne rozdziały tego sensacyjnego memoriału poświęcone są rewelacjom na temat militarne odradzania się Niemiec: organizacji t. zw. „czarnej Reichswehry“, nielegalnemu werbunkowi do tajnych związków, pomocy udzielanej przez sztab generalny zbrojącym się stowarzyszeniom nacjonalistycznym „Rechtsradikalen“ i t. d.

Na groźne następstwa tej skrajnie szowinistycznej działalności zwrócił niedawno uwagę opinij śmiały pisarz Artur Mahraun, wielki mistrz „Zakonu Młodzieży Niemieckiej“. Na specjalne uwzględnienie zasługuje rozdział, w któ-

rym Mertens, Lehmann i Widerholdt, opierając się na poufnych raportach wojskowych, udowadniają bezpośrednio i ściśle łączność pomiędzy „bojówkami“, istniejącymi na terenie Prus Wschodnich, a naczelnem dowództwem oficjalnej Reichswehry.

Z przyjętych przez autorów sprawozdań wynika, że odpowiednie urzędy sztabu ułatwiają swoimi przemożnymi wpływami kontrabandę broni i nawet okazują techniczną pomoc w pracy nad przysposobieniem wojskiem tych organizacji — instruktorami są oficerowie regularnej armii.

Niemieckie ministerstwo obrony krajowej ogłosiło krótki komunikat, w którym oświadcza, że „Deutschlands Militerpolitik seit 1918“ zawiera szereg niedopuszczalnych i kłamliwych zarzutów wobec całego państwa oddana zostanie prokuratorji.

Landsbergowski proces „der heiligen Vehme“ pozwala już dziś przewidzieć wyniki tych przy drzwiach zamkniętych prowadzonych rozpraw sądowych — więzienia pruskie posiadają będą w ciągu paru lat kilka pensjonarzy więcej.

Na nieszczęście dla p. ministra Reichswehry, słynnego dr. Gesslera, niezadowolone społeczeństwo jego polityką wzmaga się, — ataki niezależnej prasy mnożą się z dnia na dzień.

Socjalistyczna „Volkswacht“, wychodząca we Wrocławiu, utrzymuje z całą stanowczością, że czarna „Reichswehra“ rozwija groźną, tem groźniejszą, że energiczną bardzo akcję na Śląsku.

Istnieją potajemne biura propagandy, kierowane przez sztabowców, którzy zajmują się jednocześnie rekrutowaniem i ćwiczeniem młodzieży tamtejszej. — „Vorwaerts“ podtrzymuje w całej ciągłości ciężkie oskarżenie, wytoczone ostatnio przez redakcję „Manchester Guardian“, nie mogącego w żadnym wypadku być posądzonym o germanofobizm.

Polemika, prowadzona w tej kwestji przez „Berliner Tageblatt“, zdaje się wyraźnie wskazywać, że Niemcy nie wyrzekają się bynajmniej samego faktu, czyli wyrobu materiału wojennego za granicą.

„Inżynierowie niemieccy istotnie założyli w Rosji fabrykę samolotów Junkers'a, wytwórnię granatów i pocisków oraz laboratorium gazów trujących, wszystko pod kierownictwem byłych oficerów naszej armji. Przeciwno temu nie ma jednak nikt prawa protestować, ponieważ traktat wersalski nie sprzeciwia się emigracji przemysłu niemieckiego zagranicę. Z drugiej strony nie ulega wątpliwości, że o ile Niemcy wwoziły rzeczywiście do kraju materiał wojenny z Rosji, postąpiły wbrew powziętym przez siebie zobowiązaniom“.

Nie może Stresemann wobec tylu i tak ważnych zarzutów, pochodzących ze źródeł niemieckich, przejść do porządku dziennego nad postulatami państw ościennych, dbających o trwałość pokojowego status quo, a nalegających przeto na faktyczne obezwładnienie umundurowanego junkierstwa.

Tembardziej, że domagają się tego nie tylko sąsiedzi, lecz i coraz, na szczęście, szersze warstwy narodu niemieckiego, sprzeciwiające się ciągłemu pobrękiwaniu ciężką niemiecką szablą.

R. L.

Ataki prasy gdańskiej przeciwko komisarzowi Ligi van Hamelowi.

Gdańsk, 16 grudnia. Agencja Wschodnia.

Powróciła tutaj delegacja Gdańska, wysłana do Genewy, celem omówienia sprawy pożyczki dla wolnego miasta i szeregu spraw, związanych z życiem gospodarczym i politycznym Gdańska.

Delegacja przedstawiła odnośne sprawozdanie senatowi, ten jednak nie rozpatrzył sprawozdania tego dotychczas. Natomiast sprawozdaniem tem żywo zajmuje się prasa, stwierdzając, bez względu na przekonania polityczne, iż tegoroczne zabiegi gdańskie w Genewie zakończyły się zupełnym fiaskiem.

Hakatylistyczna „Deutsche Allgemeine Zeitung“, pisząc w tej sprawie, korzysta

zaraz z okazji, aby znów napaść na Polskę, pismo to podkreśla bowiem, iż niefortunne wyniki zabiegów Gdańska o pożyczkę zawdzięczać należy zakulisowej działalności Polski, która ogmatwała jakoby wolne miasto siecią intryg, usiłując podkopać zaufanie dla Gdańska.

Dalej powtarza dziennik zarzuty swoje z przed szeregu miesięcy, skierowane pod adresem wysokiego komisarza ligi narodów w Gdańsku, p. van Hamella, który — jakoby — nie nadaje się (zdaniem pisma) całkowicie na zajmowane stanowisko, gdyż nie umie dostatecznie bronić interesów Gdańska przed zaborczem' zakusami Polski.

Ustrój sowiecki w Chinach chcą wprowadzić zwolennicy rządu kantońskiego.

London, 16 grudnia.

ATE. „Times“ donosi z Hankau o wielkiej manifestacji nacjonalistów chińskich, urządzonej na powitanie sowieckiego doradcy rządu kantońskiego generała Borodina. Liczbę uczestników manifestacji określają na 300 tysięcy. Wśród obecnych zauważono ministrów rządu kantońskiego, żonę i syna — Sun-Jan-Sena. Wygłoszono 33 mowy, z któ-

rych jak oblicza „Times“ 28 zawierało ostre ataki przeciwko Anglii. We wszystkich mowach podkreślano konieczność wprowadzenia ustroju sowieckiego w całym Chinach oraz popierania akcji rządu kantońskiego. Borodin oświadczył, że rewolucja w Chinach tylko do połowy spełniła swe zadanie. Należy dążyć, aby całe Chiny połączyły się pod rządami sowieckimi.

Wymiana więźniów politycznych między Polską i Rosją.

Warsz koresp. „Republiki“ telef.:

Wkrótce — jak się dowiadujemy — nastąpi wymiana więźniów między Polską a sowietami.

Wzajemnie za kilku księży, więzionych przez czerezwyczajki sowieckie, odsta-

wieni będą do granicy sowieckiej: Wincenty Illnicz, szpieg sowiecki, skazany na 6 lat ciężkiego więzienia, Marja Skokowska, skazana na 4 lata; znany działacz komunistyczny Purman, mający do odsiedzenia 6 lat więzienia.

CASINO

DZIŚ

i dni następnych!

PELEN PIKANTERJI DRAMAT ZE SPÓŁCZESNEGO ŻYCIA WIELKIEGO MIASTA

WIELKOMIEJSKIE LALKI

 W KTÓRYM ROLE SPÓŁCZESNYCH KURTYZAN, KAPŁANEK GRZESZNEJ MIŁOŚCI, **ODTWARZAJĄ:**

HANNI WEISSE, MARY ODETTE,

 aktorka o zniewalającej urodzie i nie-
okiełznanym temperamencie, oraz

 młodzieńca, niezwykle utalentowana
artystka, posiadająca dar zdobywania
publiczności.

Ludzie, dla których noc jest dniem!

 Kwintesencja dziś ejszego życia — kabarety i dancinigi!
Uciechy, rozkosze i smutki wesolych dziewiczat!

Początek o godzinie 4.30 po poł.

Premjera w Teatrze Miejskim.

Teatr Miejski wznowił w środę doskonałą sztukę Sandou „Madame sans Gene”. Rzecz wystawiona świetnie. Dekoracje znakomite, zwłaszcza gabineł cesarza w akcie III-im; kostiumy śliczne. Gra p. Przybyłko - Potockiej wprost genialna. Obszerniej napiszemy jutro.

Dziś, w piątek, w dalszym ciągu światła sztuka historyczna w 4-ach aktach Wiktoryna Sardou — „Madame Sans-Gené” — na której publiczność entuzjastycznymi oklaskami przy muje porywająca grę Marji Przybyłko-Potockiej w popisowej roli tytułowej.

TEATR POPULARNY.

Dziś i jutro dwa spektakle, popołudniu i wieczorem. Dziś popołudniu dyrekcja wystawia po raz ostatni dla młodzieży szkół średnich „Warszawiankę” i III cz. „Dziadów”.

Wieczorem po cenach normalnych „Taniec szczęścia”.

WYSTAWA MALARZY.

Wystawa stowarzyszenia „Start” przy ulicy 6-go Sierpnia 4, która otwarta jest od kilku dni, cieszy się nawet na gruncie łódzkiego wyjątkowym powodzeniem.

Wśród 23 wystawców, zrzeszonych w powyższym stowarzyszeniu, pracami swymi wyróżniają się między innymi: Pinkelstein S., Hiller K., Hirsberg I., Lejzerowicz I., Szpiigel N., Wachtel W. i Weinbaum A.

Ze względu na wysoki poziom artystyczny prac, została już zakupiona pożądana ilość eksponatów.

WIECZORNICA TANECZNA NA SCHRONISKO.

Jutro dnia 18 b. m. odbędzie się w Białej sali Manteuffla doroczna wieczornica taneczna na rzecz I schroniska dla dzieci przy ul. Smugowej 4. Zarząd dokłada wszelkich starań, by dać gościom wytworną zabawę pełną humoru, mając w zapasie mnóstwo niespodzianek. Wieczornica Schroniska ma ustaloną tradycję, jako jedna z najwykwintniejszych zabaw sezonu. To też zarząd ma nadzieję, iż salony Manteuffla zapełnią się w sobotę najlepszą publicznością naszego miasta.

WIECZÓR WOKALNO - MUZYCZNY.

W sobotę, dnia 18 b.m. stowarzysze nie komiwożerów łódzkiego okręgu handlowo - przemysłowego (ul. Sienkiewicza nr. 3-5) urządza na rzecz kas pomocniczych Inauguracyjny wieczór wokalny - muzy-

czny

z udziałem pierwszorzędnych sił artystycznych łódzkich, mianowicie: pp. Jakubińskiej i Znicza (z teatru miejskiego) - skrzypka - wirtuoza p. Frydberga, dyr. p. Rydera, pianistki p. Fiszmanowej, śpiewaczek pp. Rozenbatowej i Dolskiej oraz znanych wirtuozów pp. Minca, dra Chasina, i Horaka. Przy for-
tepienie dyr. Ryder.

Po koncercie familijna gra w lota.

W nurtach szarej Wisły

zakończyła się tragiczna miłość uroczej manicurzystki

Z Warszawy doonszą nam: Przed paru dniami z mostu ks. Poniałowskiego skoczyła do Wisły jakaś młoda kobieta. Mimo natychmiastowych poszukiwań, zwłok samobójczyni nie udało się odnaleźć. Jako jedyny ślad po niej, zostało

przewieszone przez poręcz mostu palto.

Policja komisariatu wodnego wszczęła dochodzenie. Ustalono, iż denatką była 20-letnia Józefa Nowicka, manicurzystka, zamieszkała jako sublokatorka u Wiktorji Lewandowskiej przy ulicy Stare Miasto nr. 20.

Ustalenie tożsamości — to jeszcze nie wszystko. Trzeba było dowiedzieć się

jaki był powód samobójstwa.

Powód rozpaczliwego kroku ustalono również.

Nowicka od roku przeszło miała narzeczonego w osobie muzyka z teatryku „Olimpia”. Dziwne to były stosunki tych narzeczonych. Ona kochała go, będąc jednocześnie szalenie zazdrosna. On ją kochał również, co nie przeszkadzało mu bynajmniej zdradzać swą narzeczoną z koleżankami z teatryku.

Z tego powodu Nowicka urządziła swemu ideałowi ustawiczne sceny zazdrości i awantury. Sama jednak przy całej swojej zazdrości postępowała tak, że mogła przpro-

wadzić do rozpachy człowieka najbardziej wyrozumiałego. Flirtowała na za bój ze swymi klientami.

Robiąc manicure nie miała nic przeciwko temu, że prawiono jej słodkie słówka, a po skończonej operacji czyszczenia i gładzenia paznokci

pacjent zostawał na dłużej w miesz-

kanju,

ale już nie dla manicuru...

A może robiła to celowo, aby pobudzić żywsze uczucia narzeczonego?..

Postępowaniem swem celu jednak nie wiele osiągnęła, gdyż

„on” zdawał się tego nie widzieć.

Taki stan rzeczy trwał prawie rok.

Nowicka była w odmiennym stanie. Gdy „narzeczony” wszakże nie zdradzał wielkiego zapalu do małżeństwa, dziewczyna po ostrej z nim rozprawie, postanowiła skończyć.

Krytycznego dnia wyszła o godzinie 2 w nocy z mieszkania. Wychodząc oświadczyła swej gospodyni, że idzie na dworzec odprowadzić narzeczonego, który

wyjeżdża do Paryża.

Natomiast dozorczyni domu wydała Nowicką zarządzenie, że jeżeli nie wróci w ciągu trzech dni, aby rzeczy odeślą do ciotki.

Wyszła i więcej nie wróciła. Tak się skończył romans manicurzystki z grajkiem.

Wypłata zasiłków

bezrobotnym pracownikom umysłowym.

Dziś, w drugim dniu wypłat zapominóg dla bezrobotnych pracowników umysłowych otrzymują zasiłki bezrobotni, posiadający legitymacje od nr. 2831 do 3912.

W związku z odbywającym się wypłatami postanowiono ew. reklamacje załatwiać w sposób następujący: ci, którzy należą do wypłaty w dniu 16 b. m. mogą się zgłosić z reklamacjami w dniu 20 b. m., t.j. w którym przysługuje wypłata w dniu dzisiejszym, załatwione będą reklamacje w dniu 21 b. m. a ci, którzy otrzymują zasiłki jutro w dniu 22 b. m. mogą się zgłosić z reklamacjami w dniu 22 b. m.

WIELKA RADDŚĆ

zapanowała wśród pracowników miejskich.

Na skutek otrzymania przez magistrat pisma władz nadzorczych, zezwalającego na uskutecznienie wypłaty 13-ej pensji dla pracowników zarządu miejskiego — kasa miejska przystąpiła w dniu wczorajszym do wypłat.

Wypłaty te mają być zakończone w dniu dzisiejszym, a w najbliższych dniach otrzymają święteczną gratyfikację robotnicy sezonowi magistratu, w wysokości uchwalonej przez radę miejską.

MAGISTRAT POTWIERDZA

że w wydziale szkolnictwa wykryto nadużycia.

W związku z wiadomościami, jakie ukazały się we wczorajszej prasie w sprawie nadużyć w wydziale oświaty i kultury — magistrat wyjaśnia, co następuje:

W poniedziałek, dnia 13 b. m. wydział finansowy wytrył nadużycia przy wypłacie z list płac w wydziale oświaty i kultury.

Specjalna komisja, powołana do zbadania tej sprawy, ustaliła, co następuje:

Nadużycia rozpoczęły się dnia 18-go marca r. b. i wynoszą ogólną sumę zł. 1.461,67 gr., a dokonywane były w ten sposób, że Stanisław Kubiak, referent oddziału szkolnictwa wydziału oświaty i kultury, wpisywał do list płac osoby zwolnione i pobierał za nie w kasie miejskiej pobory służbowe, przedstawiając kwity rzekomych odbiorców ze sfalszowanymi podpisami.

Kontrola w tym wypadku była dość utrudniona ze względu na to, że w wydziale oświaty i kultury w ostatnich miesiącach dokonywano szeregu przesunięć pracowników z jednego oddziału do drugiego, wskutek czego listy płac poszczególnych oddziałów zmieniały się z miesiąca na miesiąc.

Co usłyszymy przez radio

 dziś, w piątek
dn. 17-go grudnia

PROGRAM STACJI WARSZAWSKIEJ

15.00 — Komunikat gospodarczy.
16.45 — Komunikat harcerski.
17.00 — Program dla dzieci.
17.30 — Koncert popołudniowy.
Wykonawcy: Stefania Millerowa (śpiew), Lidja Kmitowa (skrzypce).
1. a) J. S. Bach. Arja. b) Tartini-Kreisler. Warjacje na temat Crelllego. c) Beethoven-Kreisler. Rondino. Wykona p. Kmitowa.
2. a) Leroux. Le Nil. b) Liszt. „Czarowna bajka musi być”. c) Czajkowski. W księżycową noc. Odśpiewa p. Stef. Millerowa.
19.30 — Komunikat rolniczy.
19.45 — Rozmaitości.
20.05 — Retransmisja koncertu z Filharmonii warszawskiej.
Sygnal czasu. — Komunikaty prasowe

PROGRAM KONCERTÓW ZAGRANICZNYCH.

RZYM, fala 422.6 m. 21.00 — „La duchesse del Bar Tabarin” operetka Lombardo.
LONDYN, fala 361.4 m. 21.45 — Wieczór utworów Bacha.
WIENIĘ, fala 517.2 m. 20.05 — Włoska muzyka operowa.
PRAGA, fala 348.9 m. 20.00 — Muzyka operetkowa.
FRANKFURT, fala 394.7 m. 20.15 — „Don Carlos”, tragedia Schillera.

LUNA.

„Orkan namiętności”.

Programy w teatrach świetlnych w okresie przedświątecznym przypominają jakąś smutną przypowieść biblijną, mianowicie tę o siedmiu krowach chudych.

Nie można tego jednak powiedzieć o wyświetlanym obecnie w „Lunie” wspólnym obrazie Paramountu p. t. „Orkan namiętności”. Obraz dzisiejszy wystawia się na czoło wyświetlanych w sezonie bieżącym filmów.

W „Orkanie namiętności” reżyser najgenialniejszego reżysersa świata D. W. Griffitha, gra główną rolę nieznaną dotąd na łódzkim ekranie uroczą Carlę Lombardi, która dzięki swej cudownej kobiecości, bez najmniejszych domieszek, zdobyła sobie naszą publiczność.

Pomysłowy scenarjusz, świetna reżyserja i przejmujący realizm wykonania dożyły się na niebaowaną nawskroś kinową całość.

Orkiestra pod kierunkiem p. Chwałta — znakomita.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

KLISZE
DO REKLAM GAZETOWYCH
CENNIKÓW PROSPEKTÓW
Zobacz fotograficznie dla celów reprodukcji
rysunki, projekty reklamowe
i wydawnictwa
R. BORKENHAGEN
ŁÓDŹ, Piotrkowska 100, Tel. 11-72

Wiadomości bieżące.

GRUDZIEŃ
17
PIĄT K

Dziś Suchy dz. Łazarza
Jutro Suchy dz. Gracjana

Wschod słońca 7.32
Zachód s 3.5
Wsch księżyc 11.40
Zachód o g 9.17
Długość dnia 9.16
Ułhv : dnia 8.39

Ucieczka dyplomaty.

Sekretarz konsulatu austriackiego w Łodzi wyjechał nagle do Rosji sowieckiej.

Od kilku dni krążyły uporczywe pogłoski o defraudacji popełnionej w konsulacie austriackim.

W nocy z poniedziałku na wtorek sekretarz konsulatu austriackiego Stolcenberg wraz z rodziną swoją nagle opuścił Łódź, nie sprzedając nikogo o swoim wyjeździe.

W związku z tajemniczą jego ucieczką zdołaliśmy zebrać następujące informacje:

P. Stolcenberg przed wyjazdem zaciągnął u swych znajomych pożyczki pieniężne oraz przywłaszczył sobie pieczęć konsulatu.

Dotychczas nie zostało jeszcze stwierdzone, czy sekretarz naraził również konsul na szkody pieniężne.

Krąży wersje, iż Stolcenberg uciekł wraz z rodziną do Rosji sowieckiej.

Na miejsce Stolcenberga sekretarzem konsulatu austriackiego zamianowany został baron Keller.

Nowa akcja włóknarzy.

Związek klasowy wysunął mażądania powyżkowe.

Jak wiadomo, od pewnego czasu robotnicy w przemyśle włókienniczym noszą się z zamiarem wszczęcia akcji podwyżkowej w związku z wrastającą drożyzną.

Jednakże poszczególne zarządy związków zawodowych nie powzięły jeszcze uchwał w sprawie wystąpienia z żądania, szczególnie, że w myśl podpisanej ostatnio umowy, musi ona być wypowiedziana przed 15 każdego miesiąca.

Jak się dowiadujemy, nowy zarząd główny klasowego związku włókienniczego odbędzie w najbliższych dniach pierwsze swe posiedzenie łącznie z komitetem wykonawczym na którym będzie omawiana sprawa wystąpienia z żądaniem podwyższenia płac włókniarzom, przyczem nastąpi wypowiedzenie do tydzieńowej umowy przed 15 stycznia 1927.

Po przyjęciu tej uchwały, zarząd główny związku klasowego zwróci się do pozostałych związków z propozycją wspólnego wystąpienia, co nastąpi po wspólnej konferencji wszystkich związków. b.

Lekarze miescy

domagają się wypłacenia im 13-tej pensji.

W dniu wczorajszym zgłosiła się do magistratu delegacja lekarzy w osobach dr. dr. Misjona i Maczewskiego w sprawie gratyfikacji dla lekarzy, zatrudnionych w urzędach komunalnych.

W prezydium magistratu oświadczone delegacji, że w myśl uchwały rady miejskiej gratyfikacje otrzymać mają jedynie ci urzędnicy, których posada w magistracie jest jedynym źródłem utrzymania.

W odpowiedzi delegacja wyjaśniła, że lekarze w instytucjach komunalnych zajęci są po kilka godzin i zawsze muszą być gotowi na usługi magistratu, a posady te są ich głównym źródłem zarobku.

Ostatecznie stanęło na tym, że sprawa żądań lekarzy znajdzie się na porządku dziennym najbliższego posiedzenia magistratu, który powzięmie ostateczną decyzję. b.

Włoka z wyzyskiem elektrowni

W ciągu 5 miesięcy cena prądu została czterokrotnie podwyższona. Tantjemy, dywidendy i pensje dyrektorów winny być ujawnione.

Onegdaj wieczór odbyła się w lokalu handlowców polskich pod przewodnictwem inż. Bogdanowicza konferencja w sprawie nadmiernych opłat za prąd światło.

W konferencji brali udział przedstawiciele wszystkich trzech organizacji pracowników biurowych, rady okręgowej Z.Z.Z.P., stowarzyszenia majstrów fabrycznych, obu związków pracowników użyteczności publicznej, stowarzyszenia techników, związku inwalidów oraz wszystkich stowarzyszeń kupieckich.

Jako referent wystąpił wiceprezes związku handlowców polskich p. Brykalski, który wygłosił dłuższy referat w sprawie podwyższenia cen za prąd światło.

Referent wskazał, że od chwili przejęcia elektrowni przez nowe konsorcjum

w ciągu 5 miesięcy podwyższono cenę prądu czterokrotnie, a mianowicie z 60 gr. do 93 za kilowatt godzinę.

Prócz tego konsumenci zmuszeni są do płacenia 10 proc. rzekomo za karę, że inkasent nie otrzymał należności natychmiast do rąk; w ten sposób w najbliższym czasie opłata za światło

podwyższona będzie ogółem w porównaniu z opłatą w czerwcu o 70 proc.

Dotychczas nie zdołano stwierdzić motywów usprawiedliwiających tę zwyżkę ceny prądu, ale w każdym razie nie wpłynęła na to cena węgla, ani płace pracowników,

jednak stwierdzić należy, że stosunek do wydatków na tantjemy, dywidendy, wynagrodzenia, rady, zarządu i dyrekcji do konsumowanej energii, jest rewelacyjny.

Mówca uważa, że bilans elektrowni winien być ogłaszany, a konsumenci mają prawo być poinformowani o najdrobniejszych zmianach i szczegółach, wpływających ujemnie na ich kieszenie.

Elektrownia jest przedsiębiorstwem w znacznym stopniu zamortyzowanym, uprzywilejowanym, gdyż

korzysta z całego szeregu ułatwień i ulg oraz pracuje bez żadnego ryzyka, nie posiada długów, a przeprowadza bardzo kosztowne, a nawet luksusowe inwestycje.

Po referacie wywiązała się dyskusja, po której uchwalono wybrać komitet, złożony z 5 osób, który opracuje memoriał dla rządu i klubów poselskich, a niezależnie od tego zostanie zwołany wielki wiec konsumentów prądu. (b)

Bezrobocie szybko wzrasta.

Kilka tysięcy osób straciło odrazu pracę.

Specjalna delegacja wyjechała do Warszawy w tej sprawie.

W grudniu 15 b.m. rozpocznie się okres t. zw. matwego sezonu w którym zredukowani obecnie robotnicy sezonowi nie otrzymują żadnych zapomóg i wsparć.

W związku z tem udała się wczoraj rano specjalna delegacja do Warszawy w składzie pp. Cynarskiego, Kowalskiego i Ogłowskiego, aby przez energiczną

interwencję skłonić min. pracy do uchylenia matwego sezonu w Łodzi.

Fundusz bezrobocia rozpoczął z dn. 15 b.m. skreślanie robotników sezonowych z list zapomogowych, co w konsekwencji prowadzi do powiększenia kadr bezrobotnych w okręgu łódzkim odrazu o kilka tysięcy osób.

W celu uzyskania źródłowych informa-

cji o stanie rynku pracy i o ewentualnych zarządzeniach przeciwko katastrofalnemu wzrostowi liczby bezrobotnych — zwróciliśmy się do zarządu funduszu bezrobocia w Łodzi.

— Listopad i grudzień przyniósł faktyczne powiększenie się liczby bezrobotnych, która

w przeciągu miesiąca wzrosła o 800 osób.

W przemyśle włókienniczym zwłaszcza liczba ta powiększyła się poważnie o 1000 osób.

Jeżeli chodzi o inne ośrodki prowincjonalne to w samym tylko Zgierzu robotników niewykwalifikowanych objętych jest bezrobociem 1064, a w przemyśle włókienniczym — 824, w Piotrkowie — 600 niewykwalifikowanych, w Zduńskiej Woli — 138 włóknarzy, w Ozorkowie — 225 włóknarzy, w Konstantynowie — 73, w Tomaszowie — 640 i 1218 robotników niewykwalifikowanych. W Pabjanicach wręcz robotników włókienniczych 1070, robotników niewykwalifikowanych — 1205.

Ostatnie redukcje niektórych samorządów prowincjonalnych jak, np. w Piotrkowie przez firmę „Ullm”

zwiększą poważnie bezrobocie, zwłaszcza z uwagi na ukończenie robót budowlanych i sezonowych z nastaniem zimy.

Jest to objaw stały, konieczne jest jednak obmyślenie środków zaradczych.

Są tu 2 możliwości: albo bezrobotnym tym, pomimo sezonu matwego, przyznać zasiłki, albo też uruchomić specjalne roboty publiczne, przy których możnaby ich zatrudnić.

Sama bowiem pomoc żywnościowa nie wystarcza.

W tym kierunku zarząd funduszu bezrobocia podjął już w swoim czasie energiczne starania u rządu i na rozszerzenie akcji pomocy dla bezrobotnych sezonowych jest przygotowany. W każdej chwili w razie potrzeby może być powiększona liczba oddziałów i podjęta akcja zasiłkowa.

Punkt ciężkości w tej sprawie przeniosł się do Warszawy dokąd jak wiadomo udała się w dniu wczorajszym specjalna delegacja zarządu obwodowego.

Spis rocznika 1905.

W ciągu trzech dni zgłoszą się wszyscy.

Dnia 17, 18 i 20 b. m. — na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku służby wojskowej do lokalu biura wojskowego - policyjnego przy ul. Traugotta 10, w godzinach urzędowych od 8 rano do 3-iej po poł. powinni się zgłosić do spisu mężczyźni urodzeni w 1905 roku, a zamieszkał w Łodzi.

Tytuł promiennego filmu, który wkrótce wyświetlany będzie w kinoteatrze Luna

a którego treść oparta będzie na motto

... Gdy kobieta pragnie miłości, a mężczyzna milionów

ogłoszony będzie w sobotę dn 18 b. m.

Tegoż dnia ogłoszony będzie wynik konkursu.

Spór o dwa grosze

został rozstrzygnięty przez Naiw. Trybunał Administracyjny na korzyść K. E. Ł.

Magistrat będzie musiał zwrócić zarządowi tramwajów 200 tys. złotych.

W styczniu bieżącego roku rada miejska, na wniosek magistratu, uchwaliła dwugroszowy podatek od biletów tramwajowych, przeznaczony na rzecz bezrobotnych.

Dyrekcja K.E.Ł. nie chciała jednak uchwały tej przyjąć do wiadomości i podwyższyła sama cenę biletów o 2 grosze.

Ponieważ magistrat łódzki nie miał środków do wywarcia presji na dyrekcję tramwajów, zwrócił się z prośbą o ingerencję do ministerstwa spraw wewnętrznych.

Ministerstwo nadesłało odpowiedź tej treści, że chociaż nałożenie takiego podatku nie zgadza się z ustawą, wobec czego żadnej presji wywrzeć nie można, jednak, powołując się na uchwałę rady miejskiej,

magistrat może nałożyć ów podatek z tem jednak, że cena biletu będzie podwyższona do 22 groszy.

Dyrekcja kolei elektrycznych znalazła się w kłopotliwej sytuacji.

Podniesienie ceny biletu do 22 groszy groziło dyrekcji poważnymi stratami ze względu na to, iż z chwilą zwiększenia ceny

niechybnie zmniejszyłaby się frekwencja

wobec czego przechylono się do żądania magistratu.

Jednocześnie jednak dyrekcja tramwajów w Łodzi zaskarżyła do trybunału administracyjnego decyzję ministerstwa stwierdzającą, iż magistrat ma prawo nałożyć podatek od biletów na rzecz bezrobotnych.

W dniu wczorajszym trybunał administracyjny po rozpatrzeniu tej sprawy wspomniany podatek uchylił.

Trybunał administracyjny w opinii swej wyszedł z tego założenia, iż pomiędzy magistratami i dyrekcją tramwajów istnieje umowa, która może być zmieniona i zmodyfikowana

tylko za zgodą dwóch stron.

Na zasadzie umowy powyższej tramwaje obowiązane są jedynie do opłacania podatków państwowych.

Od marca r.b. do 1. pca magistrat ściągnął od dyrekcji tramwajów tytułem podatku dla bezrobotnych sumę sięgającą 200 tysięcy złotych.

Pieniądze te obecnie podlegają zwrotowi dyrekcji tramwajów.

Wzrost drożyzny.

Połowa grudnia przyniosła dalszą wyżkę cen.

Pierwsza połowa b.m. przyniosła szereg zmian w cenach artykułów pierwszej potrzeby na rynku łódzkim. Dotyczy to przede wszystkim cen nabiału, a zwłaszcza masła i jaj, które poważnie wyżkują. Zwyzka cen objęła również i kartofle.

W przeciwieństwie do tego staniały towary mączne, chleb i węgiel. Tendencje stała posiadają towary kolonialne, kasze itd.

Z uwagi na to, iż artykuły nabiałowe zajmują poważną proporcję w budżecie kosztów utrzymania, przeto pierwsza połowa grudnia przyniosła wyżkę tych kosztów w Łodzi, wahając się w granicach około 1 proc.

Na razie w zawieszaniu

Kasa chorych nie potrąca pracowników składek.

Jak wiadomo, sprawa potrącenia pracowników kasy chorych składek na rzecz ubezpieczenia ich w kasie dotychczas nie została załatwiona.

Na decyzję okręgowego urzędu ubezpieczeń, polecającego potrącać składki, zarząd kasy chorych złożył odwołanie do głównego urzędu ubezpieczeń, a narazie kasa chorych przy wypłacie pensji nie potrąca pracowników tych składek. (b).

Farmaceuci zwyciężyli.

Uzyskali 10-proc. podwyżkę płac.

Onegdaj odbyła się w kasie chorych konferencja z pracownikami farmaceutycznymi w sprawie żądanej podwyżki.

Po dłuższej dyskusji przedstawiciele kasy chorych oświadczyli, że pobory pracowników za listopad i grudzień podwyższone są o 10 proc. i że kasa chorych zawrze z pracownikami farmaceutycznymi umowę zbiorową, co do warunków pracy i płacy.

Na tem konferencja została zakończona, a zatarg zlikwidowany. b.

I znów uśmiechną się do nas ze srebrnego ekranu

MIA MARA

— i —

Harry Liedtke

którzy w tryskającym boską wesołością i śmie

„Ulubienica Wiednia“

(Nad pięknym modrym Dunajem)

rozwesela najsmutniejszych łodziaków.

Okno sklepowe

jest kartą wizytową każdego kupca.

W okresie rozwoju wielkich miast powstała obecna forma wystawy sklepowej, lecz podobnie jak przy powstawaniu nowych ulic zapominano niejednokrotnie o estetyce rozplanowania, tak też w smutnym okresie upadku i eklektyzmu architektury (schyłek XIX w.) okno sklepowe uległo zaniedbaniu. Czem jest wystawa sklepowa?

- 1) Integralną częścią ulicy.
  - 2) Reprezentacyjnym miejscem, informującym przechodnia o kulturze, stopniu zażożności i smaku kupca.
  - 3) kartą wizytową, a w stosunku do innych pomieszczeń — salonem.
- Nieodzownym warunkiem urządzenia wystawy jest zgodność z architekturą budynku. Architekt współczesny przy projektowaniu elewacji opracowuje zewnętrzny wygląd sklepu i rodzaj

Reduta

Odzis i dni następnych!

OFIARA WOLNEJ MIŁOŚCI

Wielki 10-cio akt. krzyk dzieci, które nie znają swoich rodziców.

BERNARD GOETZKE

Niesamowity Yogh w „Indyjsk m Grobowcu”. — Niesamowity PROKURATOR w „Dr. Mabuze”. — Biedny ROBOTNIK w „Te z zaulka”.

Fantastyczna postać „Wszystkiego” w „Męczące Śmierci” wraz z genialnym 14-letn. Ludwikiem Ralphem dają koncert gry i nastrojów

NAD PROGRAM: „W paszczy lwa” kryweśla farsa w 2-eh aktach.

Ryby z Rosji sowieckiej

doznały niegościnnego przyjęcia przez władze łódzkie.

Najgrubszą „rybkę”, Bonisławskiego osadzono w więzieniu.

W dniu wczorajszym związek kupców rybami, zawiadomił komisariat rządu o znacznej podwyżce cen ryb żywych i śniętych bez podania jakichkolwiek motywów.

Komisariat rządu, przeprowadzając w tej sprawie dochodzenia, doszedł do wniosku, że cena ryb została w okresie przedświątecznym sztucznie wyśrubowana.

Dalsze dochodzenia w tej sprawie przeprowadzone w dniu wczorajszym, ustaliły, że handel ryb na rynku łódzkim

został zmonopolizowany przez kilku spekulantów.

Odnosi się to zwłaszcza do ryb mrożonych, sprowadzonych z Rosji Sowieckiej, na który to handel wyłączne przedstawicielstwo uzyskał

niejaki Bonisławski z Warszawy, zam. ul. Grzybowska 24, który od trzech tygodni zmonopolizował hurtową sprzedaż wagonową ryb rosyjskich.

Ponieważ ani ministerstwo spraw wewnętrznych, ani władze lokalne warszawskie nie zgodziły się na podwyżkę cen ryb w Warszawie, Bonisławski wraz ze współnikami swym Pirycem przetrzucili się na rynek łódzki

gdzie sprzedawali tylko hurtownikom protegowanym, mającym również pewnego rodzaju monopol na ryby rosyjskie w Łodzi, a którzy dotychczas otrzymywali ryby bezpośrednio z misji handlowej sowieckiej w Warszawie i bezpośrednio sprzedawali je detalistom łódzkim.

Wskutek wciśnięcia się między misję a hurtowników pośrednika, Bonisławskiego, cena ryb rosyjskich podskoczyła momentalnie z 3 zł. na 3.50 w detalu na 1 kg., a związek kupców ryb ustalił nowy cennik w hurcie 3.10, w detalu 3.50 zł.

Jak stwierdzono, Bonisławski sprowadził ostatnio do Łodzi 3 wagony ryb rosyjskich w ilości 22.320 kg., za które płacił 56,412 zł. tj. po 2.53 za kg., a sprzedawał po 2.77, wskutek czego w ciągu dwóch dni zarobił 5.356 zł., przy czym eksperci orzekli, iż zarobek ten przy godziwym zysku powinien być wynieść najwyżej 1.500 zł.

Wspomnianą ilość miejscowi hurtownicy zamierzali sprzedać z zyskiem 7.356 zł., biorąc po 3.10 zł. kg., detalisci zaś mieli zarobić 8.928 zł. — czyli razem na tym edrym transporcie pośrednicy mieli zarobić na konsumenciech 21.650 zł.

czyli przeszło 40 proc. ceny zakupu w misji handlowej sowieckiej

Ponieważ ta rozbieżność cen jest bezwzględnie nieuzasadniona i zaważająca nadmierne zyski, komisariat rządu pociągnął do odpowiedzialności przedstawicieli Bonisławskiego, oraz wszystkich miejscowych hurtowników, którzy u niego kupowali, oraz wszystkich detalistów, którzy zarabiali więcej, niż 15 proc. od ceny zakupu — w szczególności zaś odpowiadać będą za lichwę: Joel Lubociński, Mordka Karzmarek, Lejbus i Moszek Kreuze, Lejbowicz Nuszen i in.

Ponadto, na zarządzenie kierownika oddziału karnego komisariatu rządu dr. Grabowskiego

zaresztowano natychmiast Bonisławskiego,

którego osadzono w aresztach urzędu śledczego, jak również skonfiskowano i wagon ryb.

Jak się dowiadujemy dalsze aresztowania w tej sprawie mają nastąpić w ciągu dnia dzisiejszego, a policja przeprowadza ponowną kontrolę cen we wszystkich sklepach sprzedaży ryb.

Jesteś mała, jesteś biedna, i ście ściga, chłostasz i gnębi, ale ja się t bą zaopiekuję!

„NĘDZNICY“

wkrótce w „REDUCIE“

wystawy sklepowej, zawisły od charakteru sklepu.

Dostawianie drewnianych szafek, dziwaczne obramienia wejścia jest zawsze brzydkie. Najstosowniejszym materiałem obramienia okna bywa szkło barwne, marmur lub mosiądz.

Decydującymi czynnikami przy urządzeniu wystaw są:

- 1) charakter danej dzielnicy.
- 2) oraz rodzaj sprzedawanego towaru.

Każdy kupiec musi sobie uświadomić, iż konkurencyjnej walce nie prowadzi się metrami szpetnej blachy szylidowej, lecz estetyką w urządzeniu wnętrza.

Najbardziej celowym jest lakoniczny układ tekstu reklamowego, odpowiednio rozmieszczonego w architektonicznej ornamentacji.

Okno sklepowe powinno przekonywać widza na pierwszy rzut oka o solidności i dobroci towaru, zamieszczonego w sposób wydatniejszy znakomicie jego zalety. Najpospolitszą wadą urządzenia okna sklepowego, spotyka-

Niechaj każdy gdzie chce maskę swoją kładzi. Zdemaskujemy wszystkich na naszej „Maskaradzie“

MASKARADA

— ZA —

GROSZY 30 GROSZY

POD REDAKCJA

Bolskiego i Starskiego.

Cała Łódź bierze udział! Niedyskretna księga adresowa Łodzi! Wszelka tajemnica przestanie być tajemnicą!

Wkrótce! Uwaga! Wkrótce!

Reduta.

„Ofiary wolnej miłości“

Rzadko doprawdy wychodzi się z jej na pod równie silnym wrażeniem, jak po „Ofiarach wolnej miłości“.

Film ten nie jest pospolitym obrazem obliczonym tylko na wizualne efekty, jest on nadto cennym utworem beletrystyki ekranowej; porusza szereg zagadnień obyczajowo - społecznych.

Objektyw aparatu utrwalił na taśmie życie rzeczywiste, życie takie, jakim jest naprawdę, materialną niedolę dzieci — ofiar wolnej miłości, cierpiących głód i niedostatek.

Film ten jest arcydziełem reżyserji gry, zdjęć z filmopisu. Żadnemu inoocenzatorowi nie udało się dotychczas z taką maestrią wlać ducha prawdy w artystów i uczynić z nich ludzi żyjących, cierpiących, pełnych prostoty, wzbudzających sympatię i litość.

Jedną z głównych ról kreuje Bernard Goetzke. Swemi mądrymi oczyma i pełną wyrazu twarzą wywiera na widzu potężne wrażenie, każąc mu z wżruszeniem obraz obserwować. Nie znamy równie nieruchomej maski wśród artystów filmowych, a przytem mimo tę nie ruchomość, tyle wyrażającej — co Bernarda Goetzke.

Jego jedna zmarszczka twarzy wyraża stołkroć więcej od t. zw. ruchliwych masek aktorów francuskich.

Troje dzieci — bohaterów „Ofiary wolnej miłości“ — to trzy również nadder utalentowane gwiazdki ekranowe.

Salę kino - teatru „Reduta“ opuszcza się pod wrażeniem silnej emocji.

Rodzina u zwierząt.

Dzisiaj, piątek, dnia 17 b. m. w salu gimn. im. Piłsudskiego, ul. Sienkiewicza nr. 46 wygłosi dr. A. Goldberg odczyt na temat „Rodzina i społeczeństwo u zwierząt“. Odczyt ilustrowany będzie licznymi przezroczkami.

Temat dotyczy najciekawszego przejawu życia w przyrodzie i niewątpliwie obudzi zainteresowanie szerokich warstw społeczeństwa.

u nas uratować od tragedji zawiedzionych ambicji domorosłych rozwicznionych malarzy, gdyby kupiectwo zechciało posługiwać się pomocą artystów.

Niezmiernie ważną rolę w nowoczesnej reklamie oraz zdobieniu okna odgrywa światło. Łagodne z góry spływające z niewidocznego źródła światło potężnie działa subtelnością efektów, niżli tysiąc świecowe żarówki, oślepiające zrenicie przechodniów.

Technika dzisiejsza rozporządza nie słychanie bogatą paletą światel elektrycznych, z których najefektowniejsze są pionące rurki, układane w litery ornamentu.

Pod względem estetyki okna sklepowego Łódź stoi na najniższym poziomie.

Tegoroczna inicjatywa Magistratu m. Łodzi, powinna znaleźć odpowiedni oddźwięk uświadomionego kupiectwa łódzkiego i doprowadzić do tego, by szpecące dotychczas ulice Łodzi wystawy sklepowe, stały się odpowiednikiem wzrokowym dla przechodnia, a nie udręczeniem.

M. Dienstl-Dąbrowa.

Bałagan w kasie chorych.

Gospodarka b. dyrektora i jego pomocników była jednym wielkim skandalem.

Świadkowie stwierdzają zgodnie, że w instytucji tej działały się rzeczy potworne.
(Drugi dzień rozpraw w warszawskim sądzie okręgowym).

Z Warszawy donoszą nam:
Z wyjaśnień b. dyrektora kasy chorych, Hilarego Sella, który, jak się okazuje świadomie czy bezwiednie złe trzymał rękę na pulsie spraw, związanych z powierzoną mu instytucją wynika, że pracował on w warunkach niesprzyjających i że „uchybień” nie z tego powstały winy. Oto naprz. urzędnikom wypłacał bez prawnie dodatek dlatego, że w przeciwnym razie wszyscy byliby opuścili stanowisko, jako niedostatecznie wynagradzani.

Za kolację w restauracji
zapłacono wprawdzie pieniędzmi kasy chorych — mówi — ale stało się to dzięki temu, że... niektórzy delegaci uczestniczący w przyjęciu libacyjnym rozjechali się, nie uświadczając przypadającej od nich składki.

I obecnie — mówi Sell — fundusze na tego rodzaju „reprezentacje” wynoszą

1.500 złotych miesięcznie.

Autem kasy chorych (wówczas, gdy nie było czem chorych przewozić dyr. Sell jeździł w nocy i święta po to rzekomo, by w tym czasie organizować kasy powiatowe.

Urzędników trudno było skontrolować i mimo powołania stałych i lotnych kontroli — mówi p. Sell — urzędnicy zdawali zawsze sprytnie i umiejętnie ukryć nadużycia.

W innym nieco świetle przedstawiają te „uchybień” zeznania świadków mimo, że ich świadectwa grzeszą mocno niedomówieniami. Z tych zeznań jednak wyziera jedna niezbita prawda, że Sell nie stosował się zupełnie do wyrażonych wskazań, jakich mu udzieliła komisja rewizyjna, działająca z ramienia ministerjum pracy i opieki społecznej.

Zeznania świadków.

Z zeznań świadków Witolda Tyrakowskiego — naczelnika w ministerjum pracy i Wojciecha Adamczaka — radcy prawnego tegoż ministerjum — członków komisji rewizyjnej wynika mianowicie, że wszelkie zalecenia ministerjalne — dające do sanacji stosunków skandalicznych w kasie chorych, zupełnie nie były brane pod uwagę,

że p. Sell, przejęty swą rolą dygnitarza,

rzadził się arbitralnie

i otaczał swą łaską i opieką tych, na których mu zależało, lub od których spodziewał się takiej lub innej korzyści.

Najbardziej uderza fakt tolerowania uporczywej niechęci płatników do spełnienia przyjętego na się obowiązku, a więc — wniesienia składek.

Zwolennik teatru.

Dyr. Sell — jak to stwierdza akt oskarżenia — osobą swą bardzo zasłaniał teatr „Nowości”, który zagroził był — że jeśli składki będą ściągane drogą błyskawiczną, a przymusowa — bankructwo przedsiębiorstwa jest nieuniknione.

To też za rządów p. Sella nietylko parzono przez palce na fałszywe wykazy gaź artystów, ale i na to, że

„wstawiane” w miejsce drogo wynagradzanych artystów — czwartorzędnych grajków orkiestrowych...

Mało tego; nawet pierwszorzędne firmy kupieckie jak Norblin, Buch i Werner, jak Jabłkowski — w swoim czasie przeprowadzały układy, mające na celu...

całkowite zaniechanie wnoszenia składek, lub znaczne redukcje.

Za rządów dyr. Sella — mówi jeden ze świadków — nawet prośba wydawnictwa „Kurjera Warszawskiego” o umorzenie mu składek, była na mocy orzeczenia komisji finansowej zarządu uwzględniona i składki dla kasy chorych umorzono.

Bagno książkowe.

Bagno to miał oczyścić zeznający wczoraj świadek b. szef sekcji finansowej, obecnie urzędnik najwyższej kontroli państwowej p. Małcki Bronisław.

Słyszał on wiele o nadużyciach w kasie od p. Stanisława Tora — naczelnika jednego z wydziałów kasy chorych. Świadek wraz z p. Torem konferowali z ministrem Darowskim na temat zaprowadzenia ładu i porządku; lecz p. Tor podczas tych konferencji nie mógł,

nie umiał, czy nie chciał definitywnie określić na czem mianowicie nadużycia polegają.

Rzecz to zwykła, że tego rodzaju nadużycia, jak w kasie chorych są prężnie nieuchwytnie. Zawsze brak konkretnych wskazań — choć się je dobrze wyczuwa. To też świadek z początku oburzony na swe zasłyszane nadużycia — powoli ostygł, czy oswajał się z niemi mimowoli, zwłaszcza wobec „wyjaśnień” dyr. Sella, które go przekonywały...

Po wejrzeniu świadka do ksiąg przekonał się, że ludzie prowadzący je nie mieli o tej czynności najmniejszego pojęcia.

Zresztą — mówi — świadek — trudno o lepsze siły — gdy wynagrodzenie jest lichy.

Gdy świadek przestąpił progi kasy były najrozmaitsze zaległości, a wynagrodzenie lekarzy zalegało po kilka miesięcy.

Później się to zmieniło. Jakkolwiek firma Norblin, Buch i Werner po długich zatargach z jej dyrektorem — wniosła znacznie zredukowaną należność — ale rzecz tę jakoś zatuszowano.

Sól w oku.

Świadek — jako — nie należący do żadnej partji, nie był dobrze widziany przez p. Sella, co w związku z niedowierzaniem kasie chorych (z tytułu za słyszanych pogłosek o nadużyciach) źle wpłynąć musiało na stanowisko świadka.

To też p. Sell — odpłacający się wzajemnością, nie darzył zaufaniem świadka.

Tembardziej, że świadek, jako rygorysta, patrzący trzeźwo na rzeczy, nie raz był na tyle... nie uprzejmy, że śmiał takiemu dygnitarzowi samowładnemu, jak dyr. Sell zwracać uwagę na te i owe „niedokładności”.

Dziwna oszczędność.

Dyr. Sell — mówi świadek — wykazywał dziwnie niewytłomaczoną oszczędność, która w rzeczywistości do zalet dyrektorskich zaliczona być nie

mogła: sam bez rzemieślnika przesuwał przepierzenie dla urzędników, wbił gwoździe itp. A z drugiej strony jego

gospodarstwo samochodowe było nad wyraz kosztowne dla kasy.

Cały stosunek do świadka był wrogi. Na zapytanie adwokatów Paschalskiego i Ruffa, tudzież prokuratora świadek między innymi stwierdza, że dyrektor Sell pracował intensywnie — a nawet niernormalnie dużo.

Tranzakcje niekorzystną z firmą Norblin, załatwiał nie osobiście Sell, a Graj — członek zarządu z wyboru.

Świadek p. Jan Klepiński, kierownik wydziału egzekucyjnego w sposób niekorzystny przedstawia obraz podjętej przeciwko teatrowi „Nowości” quasi egzekucji.

Do dziś dnia nie udało się uzyskać od tego zbankrutowanego teatru należności — choć wiele rzeczy zajęto mu i wystawiono na przetarg publiczny.

Już to wogóle, zdaniem świadka, „Nowości” jak chciały, tak płaciły — a jak nie chciały — co się częściej zdarzało — wykręcały od zaległości...

Następnie zeznawali jeszcze świadkowie: Teller, naczelnik wydziału rachunkowego, Czesław Twarowski, kierownik wydziału kontroli firm i inni. Ze znania te na razie pomijamy.

Dziś dalszy ciąg badania świadków.

Niech żyje... nieboszczyk!

wołał urzędnik kasy chorych, pobierając zasiłek za każdego zmarłego członka.

Sąd skazał Burchardta na rok więzienia z pozbawieniem praw.

Wydział buchalterji kasy chorych m. Łodzi sprawdzając pokwitowania zasiłków pogrzebowych, wypłaconych przez II lecznicę przy ulicy Piotrkowskiej 17 stwierdził, że pokwitowanie, wystawione na imię Tadeusza Dobrowolskiego zawiera błąd w obliczeniu zasiłków, bowiem ze świadectwa śmierci wynikało, że zmarły Tadeusz Dobrowolski jest członkiem rodziny ubezpieczonego, a zasiłek został mu obliczony tak, jakby był członkiem kasy,

to znaczy o 50 proc. więcej.

W sprawie tej wydział buchalterji wszczął dochodzenie, a przedewszystkiem zwrócił się do ojca zmarłego, Franciszka Dobrowolskiego.

Okazało się, iż Dobrowolski nie pobrał żadnego zasiłku z II-lej lecznicy i podpisał jego na zaświadczeniu był sfalszowany. Należny zasiłek

pogrzebowy z powodu zgonu jego syna Tadeusza otrzymał on w IV lecznicy w wysokości odpowiadającej jego uprawniemu, t. j. 87 zł. 47 gr.

W toku śledztwa ustalono, że Franciszek Dobrowolski wykupił z kancelarji kościelnej w Widzewie

dwadzieścia świadectw śmierci.

Na podstawie jednego egzemplarza podjął zasiłek w IV lecznicy, drugi zaś dołączył do podania złożonego w magistracie, w którym pracował jako urzędnik, gdyż chodziło mu o otrzymanie zapomogi pośmiertnej.

Na podstawie tego właśnie świadectwa śmierci, jakiś osobnik podający się za Tadeusza Dobrowolskiego

pobrał w II-lej lecznicy zasiłek.

Jak stwierdziło dochodzenie policyjne, magistrat z reguły drugi egzemplarz świadectwa śmierci, załączony do po-

dań urzędników magistrackich, zawiadamiający o śmierci członków rodzin, przesyła po kilku tygodniach do centralnego biura kasy chorych.

Zaświadczenia tego rodzaju przechowywał urzędnik kasy chorych Jan Burchardt, który

prowadził dział zasiłków pogrzebowych. Ustalono, iż Burchardt otrzymał również z magistratu świadectwo śmierci Dobrowolskiego.

Na zaświadczeniu tem przerobiono datę, co świadczyło o tem, że Burchardt czekał do czasu, gdy w wszystkich lecznicach zostały nadesłane t. zw. wykazy zmarłych członków kasy chorych. Gdy stwierdził, iż Franciszek Dobrowolski pobrał w IV-lej lecznicy zasiłek z powodu śmierci jego syna, Burchardt mógł prawie bez ryzyka podjąć zapomogę w II-lej lecznicy

za pośrednictwem podstawionej osoby.

Osoby tej władzom policyjnym nie udało się wykryć. Burchardt, badany na śledztwie, nie przyznał się do inkryminowanego mu czynu.

W dniu wczorajszym znalazł się on na ławie oskarżonych sądu okręgowego, który sprawę tę rozpatrywał pod przewodnictwem wiceprezesa sądu okr. B. Witkowskiego, w asyście sędziów Ilłnicza i Karpowicza.

Również na rozprawie sądu Burchardt nie przyznał się do w.

Świadek Roman Zajac, kierownik wydziału ewidencji ubezpieczonych w centrali kasy chorych, przełożony Burchardta, stwierdził, iż przed wykryciem nadużycia, widział po godzinach urzędowych w pokoju, gdzie urzędował oskarżony, jakąś obcą osobę.

Świadek podejrzewa, iż osobnik ów przychodził do kasy chorych w związku z całą tą aferą.

Również cały szereg innych świadków, urzędników kasy chorych, zeznaje zgodnie z aktem oskarżenia.

Prokurator Żabiński w przemówieniu stwierdza, iż wina oskarżonego została całkowicie udowodniona i domaga się dlań surowego wymiaru kary.

Sąd skazał Burchardta na rok więzienia z pozbawieniem praw.

Dwa miliony złotych

uzyskać ma dla Łodzi wojewoda Jaszczolt na kredyty budowlane.

Wczoraj w południe zgłosiła się do p. wojewody Jaszczolta specjalna delegacja właścicieli nieruchomości z prezesem rady miejskiej dr. Fichną na czele

Delegacja ta w składzie pp.: Kestenberg, Kriegera, Markusfelda i Tyllera przedłożyła obszerny memoriał, którego odpis złożony został w dniu wczorajszym prezydium magistratu.

W memoriale podkreślono pałac znaczenie sprawy budowy izb mieszkalnych w Łodzi dla pracującej inteligencji. Zapobieżenie klęsce mieszkaniowej w całej rozciągłości uniemożliwione zostało przez szczupłość kredytów oraz niskie stawki za 1 mtr. sz. budowl. i niezalatwienie w Warszawie szeregu wniosków łódzkiego komitetu budowlanego.

Ostatecznie wykończono zaledwie 139 budowli mieszkalnych, 31 budowli

przemysłowych i handlowych, a 58 czeka na wykończenie.

W wyniku tego niezbędne się staje przyznanie na wykończenie domów 2 mil. zł., podwyższenia stawek z 30 zł. na 50 zł. za mtr. sz. oraz szybkie załatwienie przez Bank gospodarstwa krajowego przesyłanych przez łódzki komitet budowlany do Warszawy wniosków.

W odpowiedzi na wywody delegacji p. wojewoda Jaszczolt oświadczył, iż zdaje sobie dokładnie sprawę z doniosłości, podjęcia ruchu budowlanego dla ogólnej sytuacji gospodarczej Łodzi. — Z tych względów zamierzenia te u min. skarbu w całej rozciągłości poprze.

W dniu dzisiejszym udaje się do min. skarbu Czechowicza specjalna delegacja w osobach: prezesa rady miejskiej dr. Fichny, I. Kestenberg, Milnicka, Karpia, Markusfelda i Tyllera. (e)

ZAMIAST REFORM — ANKIETY.

Obrady włóknarzy zbiegły się z uchwałą rady ministrów, dotyczącą projektu powołania przez p. prezydenta Rzeczypospolitej komisji ankietowej w sprawie badania kosztów w przemyśle.

Pogląd nasz na rezolucję włóknarzy polskich pomieściliśmy na łamach onegdajszej „Republiki”. Mimo całej obiektywnej słuszności postulatów materialnych robotników, są one w znakomitej części niewykonalne, ze względu na panujące warunki gospodarcze.

Gdy teraz mamy się zastanowić nad zadaniem komisji ankietowej, to bez względu na dysonans, jakie już się ujawniło i ujawnia się w przyszłości stwierdzać musimy, że prace jej mogą przynieść pierwszorzędny materiał ekonomiczny. Zdaje się jednak, iż do tego ograniczy się cała działalność komisji.

Pesymizm ten jest aż nadto uzasadniony, jeśli rzucimy okiem na dzieje polityki gospodarczo - finansowej w okresie ostatnich lat.

Trzeba uderzyć się w piersi i przyznać, iż oddawna została postawiona diagnoza dolegliwości, na które chorują finanse państwowe i skarbowe, jakoteż wskazane niedomagania, na które cierpi produkcja i handel polski. Dzisiaj prosto kompromitacją jest powtarzanie nazw tych pospolitych chorób, gdyż nawet ludzie luźno związani z zagadnieniami gospodarczymi znają na pamięć zasadnicze niedomagania, nurtujące nasz organizm gospodarczy, które zostały stwierdzone i uzgodnione przez najbardziej miarodajnych ekspertów.

Jakaż jest jednak praktyczna wartość znalezienia rzeczywistych przyczyn, trawiącej nas choroby? Absolutnie żadna. Dotychczas bowiem nie zastosowano właściwej terapii ani w stosunku do organizmu gospodarczego, ani też aparatu skarbowego i finansowego.

Przedstawiamy pożałowania godny typ pozbaconego woli człowieka, który uświadamiając sobie szkody, jakie przynosi lekkomyślny tryb życia, nie znajduje dość hartu, aby się temu przeciwstawić.

Prócz opinii dobrych fachowców, jakich niechybnie posiadamy, słyszeliśmy zdanie eksperta tej miary, co Hilton Young, lub dr. Kemmerer.

Praktycznie jednak uwagi ich nie są brane w rachubę, gdyż ich rygoryzm nie odpowiada czynnikom politycznym, których poclągnięcia mają decydujący wpływ na kształtowanie się naszej polityki gospodarczej.

Jakież więc w tych warunkach zadanie spełnić ma komisja ankietowa? Niewątpliwie zbierze bardzo ciekawy materiał, który tylko w jeszcze bardziej jaskrawy sposób uwypukli znane nam dokładnie niedomagania w naszym aparacie produkcyjnym. Nie możemy absolutnie się spodziewać rewelacyjnych odkryć. Brak nam tylko normalnych warunków, których stworzenie przy obecnej konstelacji leży poza możliwością sfer, biorących udział w produkcji.

Jeśli dzisiaj przy powoływaniu komisji ankietowej wychodzi się z założenia, iż w Niemczech wydała ona doskonałe rezultaty, to zapomniamy, iż między nami, a sąsiadem zachodnim zachodzą zasadnicze różnice co do sposobu ujmowania zagadnień gospodarczych. Tam stwierdzenie pewnych niedomagań wywołuje niezwłocznie reakcję, zmierzającą do ich usunięcia. U nas z zadowoleniem mówi się o niedomaganiach i wszelką rzeczową dyskusję klasyfikuje się jako defetyzm.

Jedno nie ulega wątpliwości — wszelka sanacja wytwórczości i handlu nie le

W notesiku businessmana.

W PRZEMYŚLE SZKLANYM, wyrabiającym szkło taflowe bliższy jest koniec sezonu. Wobec tego, iż „martwy sezon” potrwa do pięciu miesięcy — możliwe są wydatne redukcje stanu uruchomienia.

ZAKŁADY FABRYCZNE FIRMY WACHS zakupiła na licytacji, spowodowanej przez Tow. kredytowe przemysłu polskiego, znana firma N. Eitlingon za niespełna milion złotych.

DOLARÓWEK SPRZEDANO 75 procent ogólnej emisji. Emisja wynosi 5 milionów dolarów, rozsprzedano za 3,8 miliona dol.

BANK ROLNY zaczął udzielać długoterminowe kredyty, wypłacając je w 8-procentowych złotych listach zastawnych własnej emisji. Listy te odkupuje jednocześnie z wypłatą placąc po 79-80 zł. za 100 złotych list nominalny.

WIEŚCI O POŻYCZCE zagranicznej w dalszym ciągu dobrze usposabia giełdę względem papierów państwowych, które zwyżkują razem z akcjami Banku Polskiego mimo ospałość ogólną na rynku papierów.

PROGRAM BUDOWLANY rządu na rok 1927 podobno jest bardzo obszerny; zamierzono jest rozszerzenie kredytów budowlanych już od stycznia.

Łódź, 17-go grudnia

KARTEL NAFTOWY rozbił się definitywnie na rokowania lwowskich, tak, iż działalność jego kończy się 31 b. m. Zaniechano również zamiaru utworzenia biura sprzedaży eksportowej.

W PRZEMYŚLE WŁÓKNISTYM okręgu bielskiego zawarte zostało porozumienie między pracodawcami a robotnikami co do płacy; podwyżka wyniesie ostatecznie na zasadzie arbitrażu 10 procent.

KASA CHORYCH m. ŁODZI ogłasza sprawozdanie rachunkowe za rok 1925. Rok operacyjny zamknięto deficytem 275 tys. zł. Wydatki wyniosły zgóra 14 milionów, z czego świadczenia 11,1 mil., administracja 1,2 mil., koszty ogólne 367 tys., zaliczenie na fundusz zapasowy 1,34 mil. Wpływy wyniosły 13,73 mil., z czego składki członkowskie 13,314 mil.

W najpoważniejszej pozycji wydatków — w świadczeniach — zasilki pieniężne wyniosły 33,75 proc. ogółu świadczeń, pomoc lekarska 60,2 proc. (w tym same płace lekarzy, dentyстів etc. — wynoszą połowę t. j. 30,1 proc.), reszta stanowią tak zwane wydatki pośrednie (nieco ponad 6 proc.).

NA DRODZE DYPLMATYCZNEJ

dochodzi kupiectwo łódzkie swych należności.

W środę wieczorem wyjechała do Gdańska specjalna delegacja kupiectwa łódzkiego w celu zbadania na miejscu sytuacji, jaka się wytworzyła po ogłoszeniu upadłości przez tamtejszą hurtownię włókienniczą Aleksander Kautzin, która to upadłość naraziła kupców łódzkich na poważne straty.

Przeciwko firmie tej wdrożono postępowanie upadłościowe, zgłoszenia wierzycieli zakończone zostaną 25 b. m.

a w styczniu odbędzie się pierwsze posiedzenie.

Przedstawiciele kupiectwa łódzkiego domagać się będą ewentualnego podjęcia kroków dyplmatycznych przeciwko zbiegłemu bankrutowi, który w dług istniejących poszłak przebywa obecnie we Francji. Narazie bowiem istnieje mała możliwość zaspokojenia pretenzji wierzycieli, a to z uwagi na małą aktywa wymienionej firmy. (e)

GIEŁDY.

GOTÓWKA.

Dolary 8,98

CZEKI.

Belgia 125,55
Holandia 360,90
Londyn 43,75
Nowy York 9,—
Paryż 36,20
Praga 26,72
Szwajcaria 174,40
Wiedeń 127,25
Włochy 40,55

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.

Pożyczka dolarowa 85,— — 86,—
Pożyczka kolejowa 92,— — 92,50
Pożyczka konwers. 5 proc 47,50 — 47,75, 8 proc. 96,50
4 i pół proc. listy zastawne ziemskie przedw. 38,25 — 38,75, zł. 37,— — 37,25
4 i pół proc. obl. Tow. Kred. m. warszawy zł. 38,75
5 proc. obl. Tow. Kred. m. Warszawy zł. 43,— — 43,25.

AKCJE.

Bank Dyskontowy 10,20
Bank Handlowy 3,— — 3,10
Bank Polski 82,50 — 82,25
Bank Zachodni 1,35
Bank Zł. Ziemi Polskich 1,50
Bank Zarobkowy 5,50
Cerata 1,—
Kijewski 0,18
Spiess 55,—
Elektr. Dąbrow. 16,—
P. T. E. 0,09
Brown Boveri 1,40
Strem 6,—
Zgierz 0,65 — 0,70
Siła i Światło 21,75
Czersk 0,30
Gostawice 38,—
Michałów 0,21
Cukier 2,90 — 3,08

Łazy 0,10 — 0,11
Węgiel 70,— — 69,—
Nafta 0,20
Polsk. Przem. Naftowy 0,60
Nobel 2,20 — 2,17
Cegielski 13,50
Lilpop 16,— — 16,15
Modrzejów 3,80 — 3,90
Norblin 94,50
Ortwein 0,23
Ostrowieckie 8,— — 7,90 — 8,10
Parowoz 0,25
Pocisk 1,15
Rudzki 1,13 — 1,15
Starachowice 2,08 — 2,13
Ursus 1,20
Zawiercie 13,50
Żyrardów 10,50 — 10,60
Borkowski 1,16 — 1,19
Haberkuschi 68,—

GIEŁDY ZAGRANICZNE.

Londyn, 16 grudnia.
Nowy Jork 4,85 i 5-16—4,85 i 3-4
Francja 121,06
Holandia 12,13 i 1-8
Belgia 34,88
Włochy 108,—
Niemcy 20,39 i pół
Szwajcaria 25,09 i 3-4
Hiszpania 31,84
Portugalia 2,53
Danja 18,21
Szwecja 18,15 i 3-4
Norwegia 19,23 i pół
Helsingfors 192,55
Praga 163,81
Wiedeń 34,43
Warszawa 43,50

Paryż, 16 grudnia

Londyn 121,—
Nowy Jork 25,95
Belgia 349,—
Hiszpania 381,—
Włochy 112,25
Szwajcaria 482,75
Danja 665,—
Holandia 997,50
Rumunia 12,80
Niemcy 592,—

Gdańsk, 16 grudnia.

100 złotych 57,18—57,32, czek na Londyn 24,98 i pół, telegraficzna wypłata na Londyn 24,99, na Warszawę 57,03 — 57,17.

WŁOKIENNICTWO.

STANDARYZACJA BAWELNY AMERYK.

Brema, 16 grudnia.
(Tel. wł. „Republiki”).

W związku z paryskimi obradami europejskich giełd bawełnianych i przedziałników bawełnianych odbędzie się tutaj niebawem konferencja między przedstawicielami tutejszej giełdy a przedziałnikami w sprawie standaryzacji bawełny amerykańskiej. Nie ulega wątpliwości, iż konferencja wypowie się przeciw standaryzacji.

KARTEL SUKIENNY.

Wiedeń, 16 grudnia.
(Tel. wł. „Republiki”).

Po długich rokowaniach udało się węgierskim fabrykom sukiennym stworzyć kartel, noszący nazwę Melton-Kartell. Do kartelu przystąpiły najpoważniejsze firmy. Warunki sprzedażne kartelu są następujące: per kassa — 5 proc. skonta; przy 30-dniowym kredycie — 3 proc., a przy 90-dniowym — 12 proc. bonifikacji w stosunku rocznym; udzielanie kredytów ponad 90 dni niedopuszczalne.

STAN WŁOKIENNICTWA WĘGIERSKIEGO.

Wiedeń, 16 grudnia.

(Tel. wł. „Republiki”).

Węgierskie włókiennictwo pracuje przy uzyskaniu pełnej zdolności produkcyjnej. Przedziałnie i tkalnie bawełniane mają zamówienia na dłuższy okres czasu. Natomiast w przemyśle dzianym sytuacja jest nieszczygólna.

TENDENCJA W BAWELNIE ZRÓWNOWAZONA.

Brema, 16 grudnia.

(Tel. wł. „Republiki”).

Notowania bremeńskiego związku dla handlu terminowego bawełny wykazują zrównoważenie tendencji. Notowania styczniowe za 1 lb middling 12,85 — 12,93 centów amerykań.

Finanse.

DEFLACJA WE WŁOSZECH.

Paryż, 16 grudnia.

(Tel. wł. „Republiki”).

We włoskim gospodarstwie ujawnia się cały szereg znamion dość silnej deflacji. Indeks akcyjowy profesora Guarnier opadł o 26 procent początku bieżącego roku; wynosi on obecnie 111,6.

RUMUŃSKIE USTAWY ANTIDUMPINGOWE PRZECIW POLSCE.

Wiedeń 16 grudnia.

(Tel. wł. „Republiki”).

Coz powszechniej krąży wieści o przygotowywanym ustawodawstwie antidumpingowym skierowanym przeciwko importowi z Czechosłowacji i Polski.

(Ciekawe o jaki dumping chodzi, skoro przy obecnym poziomie plac i cen polskich, brak zwykłych warunków dumpingowych. — Red.)

KRYZYS BANKÓW AUSTRIACKICH.

Wiedeń, 16 grudnia.

(Tel. wł. „Republiki”).

Banki austriackie przeżywają bardzo dotkliwy kryzys. Wiedeński „Industrie und Handelsbank” wystąpił z wnioskiem do sądu o wszczęcie postępowania układowego. Pasywa wynoszą 120 miliardów koron. Wysokość aktywów natomiast narazie nieustalona.

Dolar w Łodzi.

W dniu wczorajszym kurs dolara na łódzkim rynku walutowym wynosił w placeniu 8,99 i pół i 9,00 w żądaniu Tendencja utrzymana.

Obroty minimalne.
Podaż materiału nadmierna.

NOTOWANIA ZŁOTEGO.

w dniu 16 grudnia 1926 roku.

Za 100 złotych: Londyn 43,50, Zurich 57,50, Berlin 46,385—46,865, wypłata na Warszawę i Katowice 46,58—46,82 na Poznań 46,53—46,77, Gdańsk 57,18—57,32, wypłata na Warszawę 57,03 — 57,17, Wiedeń czeki 78,35—78,85, banknoty 78,28—79,28, Praga 375,—

MOITTO: „I niesie w dal kwiat, wichru ostro wiew. Chryzantem gdy spadł, nie wraca na krzew”.

Wielka uczta artystyczna
Biesiada du hawal

„BAJKA O MIŁOŚCI”

Tragedja młodej kobiety. Dramat erotyczny z życia rosyjskiego w 12 akt. Dwie serie w jednym programie. J. biurowy film koryfeuszów teatru Stanislawskiego w Moskwie. WIERA CHOŁODNAJA z udziałem Rachmanowej, Potępskiej, Maksimowa, Czardynina, Chudolewowa, Panowa i innych. Zachwycające momenty, wspaniała gra artystów potężne wrażenia i bogata treść uczyniły z tego obrazu nieśmiertelne arcydzieło.

Do obrazu **Śpiewane są dumki rosyjskie i romanse cygańskie** w wykonaniu solistki Moskiewskiej opery LIDJI ROSIŃSKIEJ i ogólnie lubianego w Łodzi p. WAŚOWICZA

KONJAKI
V. S. O. P.

Jubileuszowy — Rés. Spéciale
Winiak Médicinal — Winiaki mieszane

Winkelhausen

WÓDKI — LIKIERY

Stołowa — Starka — Żytniówka
Banan — Morełówka
Grand Cardinal — Cordial Médoc

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD - POMORZE, ZAŁ. 1846.

Generalne Przedstawicielstwo Fa. r. Podkomorski & S-ka, Warszawa, Nowy Świat 2.

Zarząd Spółki

„Kolej Elektryczna Łódzka Spółka Akcyjna”

zawładania niniejszym PP. Akcjonariuszów, że z dniem 28 grudnia 1926 roku przystępuje do wymiany akcji rublowych na akcje złotowe na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 31 października 1924 roku, zatwierdzonej przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, w myśl której to uchwały za każdą posiadaną akcję wartości nominalnej Rb. 250.— wydana zostanie jedna akcja wartości nominalnej Zł. 700.—

Jednocześnie Zarząd podaje do wiadomości, że w myśl uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 21 sierpnia 1925 roku i postanowienia PP. Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dnia 27 sierpnia 1926 roku kapitał zakładowy Spółki zostaje podwyższony o sumę Zł. 1.050.000, czyli do wysokości Zł. 9.450.000 — droga emisji 1500 sztuk akcji bezpłatnych, z których 500 sztuk będą akcje imienne i 1000 sztuk na okaziciela, nominalnej wartości Zł. 700.— każda — pod następującymi warunkami, ogłoszonymi w No. 221 „Monitora Polskiego” z dnia 27 września 1926 roku:

1) nowa emisja akcji będzie uskuteczniła drogą przelania do kapitału zakładowego Zł. 1.050.000 z funduszu budowlanego, utworzonego na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 21 sierpnia 1925 roku;

2) 1000 sztuk akcji na okaziciela nowej emisji będą wydane po cenie nominalnej dotychczasowym akcjonariuszom, w stosunku jednej nowej akcji na każde osiem akcji dotychczasowych. Akcje imienne (500 sztuk) nowej emisji będą wydane po cenie nominalnej Gminie Miejskiej Łódzi;

3) akcjonariusze, nie posiadający 8 akcji dawnych, otrzymają tymczasowe świadectwa, uprawniające ich do korzystania z dywidendy w odpowiednim stosunku oraz do otrzymania efektywnych akcji w razie przedstawienia świadectw na odpowiednią ilość akcji;

4) pod względem praw przysługujących akcjonariuszom, akcje nowej emisji będą zrównane z akcjami poprzednich emisji z chwilą wpisaną podwyższenia kapitału zakładowego do rejestru handlowego, które powinno być uskutecznione w ciągu miesiąca od dnia zamknięcia subskrypcji, i uczestniczyć będą w dywidendzie od dnia 1 stycznia 1925 roku.

Na zasadzie powyższej Zarząd, poczynając od dnia 28 grudnia 1926 roku wyda bezpłatnie PP. Akcjonariuszom nowe akcje w stosunku jednej akcji nowej wartości nominalnej 700 zł. na każde osiem akcji dotychczasowych.

PP. Akcjonariusze, nie posiadający osmiu akcji, otrzymają tymczasowo świadectwa, uprawniające ich do otrzymania dywidendy w odpowiednim stosunku, jakoteż do otrzymania efektywnych akcji po przedstawieniu świadectw tymczasowych na odpowiednią ilość akcji.

Wymiana akcji rublowych i wydawnictwo akcji nowej emisji odbywać się będzie bezpłatnie w biurze Zarządu w Łodzi przy ul. Tramwajowej No. 6 w dni powszednie od godz. 9-ej do 12-jej przed południem.

Celem uskutecznienia wymiany akcji rublowych wzgl. celem otrzymania akcji nowej emisji PP. Akcjonariusze winni przedłożyć posiadane akcje, ułożone w porządku kolejnym, poczynając od numeru najniższego, oraz wypełnić odpowiednią deklarację, której mocą akcjonariusz bierze na siebie całkowitą odpowiedzialność za autentyczność przedłożonych do wymiany akcji.

Obwieszczenie.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi, Stefan Zajkowski, zam. i urzędujący w tymże mieście przy ul. Traugutta Nr. 10, niniejszem obwieszcza, że w dniu 28 stycznia 1927 roku o godzinie 10 rano, odbędzie się w sali posiedzeń Sądu Okręgowego w Łodzi przy ul. Pańskiej Nr. 115, w pierwszym terminie, sprzedaż przez licytację nieruchomości położonej w m. Łodzi przy ul. Nawrot Nr. 36, hip. 1306, należącej do Wilhelma Leopolda Knappa.

Nieruchomość ta składa się z placu i ogrodu. Na placu znajdują się mieszkalne, murowane w dobrym stanie budynki, kryte papa, a mianowicie: dom frontowy parterowy, tylny z elektrycznym oświetleniem, w podwórzu znajdują się trzypiętrowa oficyna nowa, nietynkowana z oświetleniem elektrycznym i wozownia, nietynkowana z lokalami mieszkalnymi na pierwszym piętrze i jednym lokalem na parterze. W podwórzu są urządzone ustępy murowane, kryte blachą i studnia z motorem elektrycznym.

Nieruchomość ta posiada swoją księgę hipoteczną w 16dzkim wydziale hipotecznym pod repert. Nr. 2618, nie jest oddana nikomu w zastaw, ani też w dzierżawę, obciążona jest długami hipotecznymi i kaucją na sumę 8.500 dolarów i 15.000 złotych, wyznaczona została na sprzedaż całkowicie na zaspokojenie należności przypadającej Aleksandrowi-Gerhardowi i Stefanji-Wiktoria małż. Gellke w sumie 29.900 złotych, jako równowartość 5.000 dolarów Stan. Zjednoczonych Amer. Północnej z różnicą kursu urzędowego Giełdy Warszawskiej z dnia poprzedzającego rzeczywistą zapłatę z 18 proc. w stosunku rocznym, oraz kosztami procesu w sumie zł. 1734 gr. 15, na mocy tytułu wykonawczego Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 30 listopada 1925 roku Nr. C. 1998/25.

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej złotych 50.000.—

Osoby, zamierzające wziąć udział w licytacji, obowiązuje być złożyć kaucję w sumie 5.000.— złotych.

Warunki licytacyjne, tudzież dokumenty odnoszące się do sprzedaży, mogą być przejrane w kancelarii Sądu Okręgowego w Łodzi.

KOMORNIK
St. Zajkowski

Dr.
Ludwik FALK

Mawrot 7
telef. 28-07
choroby skórne
i weneryczne.
Przyjmuje od 10 12
i od 5-7.

Miód pszczołowy

czysty gwarantowany w blaszankach
5 kg — 15 zł.
10 kg — 28 zł —
wraz z blaszanką i
opłatą pocztową
wysyła za zaliczką
każ. lichy firma Pa-
toka Kuczyński
poczta Denysów
województwo Łódzkie

Pracownia Sukien Damskich „Teresa”

przyjmuje suknie po
bardzo przystępnych cenach.
Gdańska 5
Jakubowicza.

Garnitur klubowy

w dobrym stanie
POSZUKIWANY
Oferty pod „Gar.”
do biura ogł. S.
Fuchsa, Piotrkowska
№ 50

Wieczornica Taneczna

na rzecz I-go Schroniska

odbędzie się w sobotę, dn. 18 grudnia r. b. w Białej Sali Manteuffla.

Bilety nabyte na 11 grudnia są ważne na 18 grudnia. Obowiązują strój wieczorowy.

Na gwiazdkę!

Najpraktycznym upominkiem na gwiazdkę są czysto wełniane

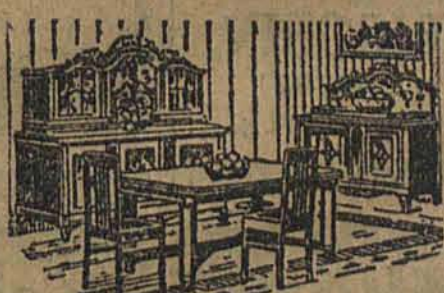
Golty męskie
Pullovery i damskie
Kamizelki oraz rze-
czone i dzian-
cenne. nabyte po cenach konkurencyjnych w fabrycznym składzie

L. Fruchtgartena

Piotrkowska 56
w podwórzu i sień, na prawo, parter
Najnowsze modele
Najlepsze gatunki
Najtańsze ceny

Ważne dla fryzjerów!

Wody kolońskie i kwiatowe zł. 3.80
Milo i Vegetal — 3.20, mydło do golenia P. XI — 7.80 zł
i. DRUKER, ZAWADZKA 11.

Meble najnowszych modeli specjalnie **SYPIALNIE, STOŁOWE i gabinety** poleca na dogodnych warunkach **Zakład meblowy**

A. KARKUT Piotrkowska 44, I piętro, oficyna
Przyjmuje obstarunki, odświeżanie i reperacje.

KOSMETYKI krajowe i zagraniczne, jak Guerlain Coti, Violette, Hubigan, Dralle i t. d. po cenach konkurencyjnych. I Druker Zawadzka 11

Worki

Kupno i sprzedaż óznych worków wazjucyby Kurńskie go 17 Telef. 48-29 Wygodny 19

MIÓD na Święta Bożego Narodzenia prawdziwy, czysty i naturalny z pastki własnej wysyła za pobraniem w zaplombowanych blaszankach franko: 5 kg — zł. 16— 10 kg — zł. 30— Jan Kulmalwski, Horodyszcze, poczta Kozłów, Wojew. Tarnopol. 16

Reperuję bieliznę

wszelką starannie i pnie drogo. Ul Piotrkowska 255 m. 42 oficyna 2 piętro

Abażury!

Przyjmuje do roboty również posiadam gotowe, oraz szkielety w dużym wyborze. Taniol gdyż w nowotwarce pracownik i sklep Piotrkowska 256, Łaskowska.

WARSZAWSKI MAGAZYN

Obuwia
J. NAGLERA
PIOTRKOWSKA 109
wielce bogaty wybór najnowszych modeli — ze skór zagranicznych.
Rozmierzaliśmy Wielką Wyprzedaż Obuwia, które wyszło z numeracji.

MANICURE 80 gr.
W zakładzie fryzjerskim Piotrkowska 60 (w podwórzu.)
CENY KONKURENCYJNE!
Golenie z wodą kolońską 30 gr.
strzyżenie pań i rąków 70 „
Elektryczny i ręczny masaż 60 „
Mycie głowy 60 „
Usuwanie oduszków 2 zł.
Ondulacja 1 „

PERFUMERJA
„VIOLET”
PIOTRKOWSKA 83

Poleca Sz. Klienci na nadchodzące święta najnowsze i najmodniejsze perfumy.

PLAC

około 1200 P. toki przy Aleksandrowskiej ulicy, przystanek tramwajowy, ta to do sprzedaży.
Wiadom. śc. Smolarz, Ewan-gielicka 10, telefon: 41-83. 17

Polecamy na nadchodzące święta
ODPOWIEDNI TOWAR ZA TANIA CENĘ

WINA KONIAKI, WÓDKI, LIKIERY
pierwszorzędnych firm krajowych i zagranicznych

delikatesy

Konserwy owocowe, jarzynowe i rybne.

Cukry-Czekoladę marcepany i herbatniki

Wielki wybór **pierników toruńskich** i innych

Wyśmienite bakalie kilo zł. 6
Kosze gwiazdkowe w dużym wyborze **od zł. 20**

Specjalnie na gwiazdkę

2 but koniaku Skład Win i Delikatesów
2 „ wina
3 „ r. wódek
2 „ likiery

M. BERMAN

razem 10 but. za zł. 50

Piotrkowska 53.
Firma istn. od 1885 r.

Prosimy o łaskawe wcześniejsze zamawianie koszy.

Biurowiska Wierzytelności „JUST“
(Kaucjon. i Koncesjon. przez Ministr. Spraw Wewn.)
pod kier.: **M. SZENFELDA**

Łódź, Zielona 6. Tel.: 8-56 i 8-99.

przyjmuje zlecenia uregulowania długów zagranicznych i uporządkowania hipotek właścicieli nieruchomości w Niemczech.

Dyrektor Biura wyjeżdża obecnie zagranicę i przyjmuje w tym celu zainteresowanych od godz. 5 — 8 po południu.

N. B. Referencje: pierwszorzędne — firm miejscowych i zagranicznych.

Już należy
stosować jedyny i wypróbowany środek na odmrożenie

FRIGORIN „MOTOR“
Ządać w aptekach i skł. apt.

Reprezentant POSZUKUJE przedstawicielstwa
na Tarnów (Małopolska) i okolice.
Przyjmę towar w komis. ewent. obejmę inkaso kilku większych firm. — Referencje i kaucja na żądanie.
Oferty sub. „Tarnów“ do biura ogłoszeń Fuchsa, Łódź, Piotrkowska 50

Przychodnia dla chorych przy Zielonym Rynku
Lecznica lekarzy specjalistów i gabinet lek.-dentystyczny
PAŃSKA 23, TEL. 45-10.
Lecznica czynna od 9 rano do 8 wiecz.

SZLACHETNYM TRUNKIEM ŚWIĄTECZNYM
SĄ WINA FIRMY

SCHRÖDER & SCHYLER & CIE
BORDEAUX
EGZ. OD R. 1739.

BOGATE, BLIZKO DWUSTULETNI DOŚWIADCZENIE NASZEGO DOMU DAJE NAJLEPSZĄ GWARANCJĘ ZA ORYGINALNE I STARANNIE PIELEGNOWANE KRESCENCJE. —

Zakup wina — to rzecz zaufania!
PROSIMY PORÓWNAĆ NIE TYLKO CENY I NAZWY, LECZ — — — RÓWNIEMŻ GATUNKI POMIĘDZY SOBĄ. — — —

— PRZEDSTAWICIELSTWO I SKŁAD KONSYGNACYJNY: —
BRACIA IGNATOWICZ
PIOTRKOWSKA 96. TELEFON 8-33.

Gwiazdkowa Wyprzedaż

We wszystkich oddziałach ceny niższe prawie do połowy.

Dopóki zapas starczy.

Damskie koszule	2,90	Franki haftow.	12,90
„ majtki	2,90	„ tjułowe	38,—
„ staniczki	1,75	Kapy tjułowe	
„ fartuchy	3,90	na 2 łożka	49,—
„ pończochy filor	2,90	Story tjułowe	18,50
„ „ wełniane	5,90	Obrusy damast.	10,90
Ręczniki frotte	2,50	„ color.	13,90
„ wafłowe	1,00		

Fartuszki dla dziewcząt 2,90 i 1,90

Chusteczki do nosa
damskie z koronkami 3 sztuki 1,10
męskie 3 „ 1,10
dziecinne 3 „ 0,70

Damskie palta ostatnie fasony	85,—	100,—
z futrzonym kołnierzem i mankiet.	140,—	125,—
Męskie palta zimowe		
z fokowym kołnierzem	175,—	125,—
Spodnie w paski	25,—	16,— kamgarn. 40,— 32,—

Szmechel i Rozner
Łódź, Piotrkowska 100, filja 160.

Korzystaj, póki czas!
gdyż do 31.XII

sprzedam tanio
(z powodu koniecznego zmniejszenia składu)

pokoje: stołowe, sypialne, męskie oraz meble pojedyncze

S. Salomonowicz Narutowicza 13 (Dzielnia) — Tel. 37-60 —

Dr. med. BRAUN
g. 8 do 10 rano i od 5 — 8 w.
Południowa № 23 tel. 40-26
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Leczenie światłem. (Lampa kwarcowa. Przyjmuje od 9 — 11 i od 5 — 8.

Dr. H. Szumacher
choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 5 do 7 1/2, po poł. W niedziele i święta od 11-ej do 1-ej. **6-go Sierpnia 1.** Tel. 48-62.

Dr. med. LUDWIK RAPEPORT
ul. Przew. Narutowicza 25 (Dzielnia) tel. 44-10
Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych. Przyjmuje od 1—2 pop. i od 4—7 w 1428

Sklep spożywczy z pokojem i kuchnią (światło) do sprzedania. Wiad. w piekarni Senatorska № 14.

Kupno sprzedaż
Kupię lokal na ślusarnię, lub ślusarnię na Piotrkowskiej względnie przy Piotrkowskiej, Brzezińska 37, Czyżewski 19

Nauka wychowanie
Wzajemnie za lekcje języka francuskiego udzielałam lekcji gry fortepianowej. „J.K.“ 17

Posady
Potrzebna zdolna podręczna do szycia, Gdańska № 64 Naborowaki. 17

Rozmaite
Do skromnego kultu biostwa poszukuję spółniczkę inteligentnej osoby z udziałem 1000 zł. Oferty pod „Zarobek dodatkowy“

Zagubione dokumenty
Pórnik Szczepan zgubił dowód osobisty, wyd. w gub. Grabów, pow. Łęczyckiego.

Lokale
Pokoju umeblowane z goz i niekrepującym wejściem (garsonjera) poszukiwany. Oferty sub R. K. 100 do Administracji gazety. 19

2 pokoje lub pojedynczo do wynajęcia, Gdańska 31, front m. 7. 19

Późne mieszkania do wynajęcia, Wiadomość, Karola № 22.

Maszyna parowa 35 P. S. 8 Atm. w dobrym stanie tanio do sprzedania. Wiadomość: Piotrkowska 10 II piętro front m. 3 od -4 pp. i od 8-ej wiecz.

Pokoju umeblowanego z oddzielnym niekrepującym wejściem poszukuję się od zaraz. Oferty pod S. L.

Kuchenne urządzenie oraz wieszak z lustrem okazjynie do sprzedania. Wiadomość ul. Główna 9 m. 6.

Wywazany perski (4.70 x 3.20) okazjynie do sprzedania. Wiadomość, Piotrkowska 236 2 p. front 18

Interes białawy i dobrze prosperujący we większym mieście na Pomorzu blisko granicy z towarem z powodów rodzinnych natychmiast do sprzedania na dogodnych warunkach. Osoblicie się zgłaszać od 9-1 i od 3-7 Hotel Kluks Cegielniana 64 Wegner. 18

Wyprowadzenie gabinetu męskiego oraz klubowe fotele kryte skórą. Wiad. Piotrkowska 104, biuro AKO.

Obrus ręcznej roboty (filet) okazjynie do sprzedania. Gdańska 43, m. 5 19

Przedam sklep kolonialny, Brzezińska 37 17

Samochód 6-osobowy, mało używany na dogodnych warunkach do sprzedania. Wiadomość ul. Piotrkowska 158 Tel. 50-94. 20

6 krzesel dębowych sprzedam tanio. Cegielniana 64, m. 9 17

Futro mały damskie trzyczwiortowe okazjynie sprzedam tanio. Wiad. Główna 26 oficyjna II piętro, 18

Przedam pianino — Emilii № 6 m. 3

Kupię używany Kofeks Karny i Cywilny. Oferty sub „Zaraz“ do adm. n. nin. gazety.

Warkawy lub inne futro kupię Oferty z ceną pod „Futro“.

Wielki wybór pierników toruńskich i innych

Wielki wybór pierników toruńskich i innych

Wielki wybór pierników toruńskich i innych